Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih obsega:

- Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih – ZSDP-1 (Uradni list RS, št. 26/14 z dne 14. 4. 2014),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih – ZSDP-1A (Uradni list RS, št. 90/15 z dne 27. 11. 2015),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev – ZUPJS-G (Uradni list RS, št. 75/17 z dne 22. 12. 2017),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih – ZSDP-1B (Uradni list RS, št. 14/18 z dne 2. 3. 2018),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih – ZSDP-1C (Uradni list RS, št. 81/19 z dne 27. 12. 2019),
- Zakon o spremembi Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih – ZSDP-1D (Uradni list RS, št. 158/20 z dne 2. 11. 2020),
- Zakon o spremembi Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih – ZSDP-1E (Uradni list RS, št. 92/21 z dne 8. 6. 2021),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih – ZSDP-1F (Uradni list RS, št. 153/22 z dne 6. 12. 2022),
- Zakon o dopolnitvah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih – ZSDP-1G (Uradni list RS, št. 36/25 z dne 16. 5. 2025).

ZAKON

O STARŠEVSKEM VARSTVU IN DRUŽINSKIH PREJEMKIH (ZSDP-1)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 8)

PRVI DEL
SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

Ta zakon ureja zavarovanje za starševsko varstvo in pravice, ki iz tega izhajajo, družinske prejemke, pogoje in postopek za uveljavljanje posameznih pravic ter druga vprašanja glede izvajanja tega zakona.

2. člen

(prenos direktive)

(1) S tem zakonom se v slovenski pravni red prenašata Direktiva Sveta 2010/18/EU z dne 8. marca 2010 o izvajanju revidiranega okvirnega sporazuma o starševskem dopustu, sklenjenega med BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP in ETUC ter o razveljavitvi Direktive 96/34/ES (UL L št. 68 z dne 18. 3. 2010, str. 13) in Direktiva Sveta 92/85/EGS z dne 19. oktobra 1992 o uvedbi ukrepov za spodbujanje izboljšav na področju varnosti in zdravja pri delu nosečih delavk in delavk, ki so pred kratkim rodile ali dojijo (deseta posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS (UL L št. 348 z dne 28. 11. 1992, str. 1).

(2) S tem zakonom se v slovenski pravni red prenaša Direktiva 2011/98/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (UL L št. 343 z dne 23. 12. 2011, str. 1), v delu, ki se nanaša na pravico do enakega obravnavanja glede področij socialne varnosti.

(3) S tem zakonom se v slovenski pravni red prenaša Direktiva (EU) 2019/1158 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev in oskrbovalcev ter razveljavitvi Direktive Sveta 2010/18/EU (UL L št. 188 z dne 12. 7. 2019, str. 79) v delu, ki se nanaša na očetovski in starševski dopust, plačilo in nadomestilo ter prožne ureditve dela.

3. člen

(vrste pravic)

Pravice po tem zakonu so:

1. pravice iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo in
2. pravice do družinskih prejemkov.

4. člen

(temeljni načeli zavarovanja)

Z zavarovanjem za starševsko varstvo se zavarovancem po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo pravice, vezane na starševske obveznosti.

5. člen

(pomen posameznih pojmov)

Pojmi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. dopust je pravica do odsotnosti z dela zaradi poroda oziroma nege in varstva otroka po tem zakonu in vključuje materinski dopust, očetovski dopust in starševski dopust;

2. nadomestilo je nadomestilo plače, ki izhaja iz zavarovanja za starševsko varstvo po tem zakonu in vključuje materinsko nadomestilo, očetovsko nadomestilo in starševsko nadomestilo;

3. druga oseba je oseba, ki neguje in varuje otroka na podlagi veljavnega izvršilnega naslova v skladu s predpisi, ki urejajo družinska razmerja ali skrbnik ali skrbnica (v nadaljnjem besedilu: skrbnik), ki svojega varovanca ali varovanko (v nadaljnjem besedilu: varovanec) dejansko neguje in varuje;

4. daljše obdobje je obdobje najmanj 30 koledarskih dni;

5. polna odsotnost z dela je odsotnost v obsegu tedenske delovne obveznosti zavarovanca ali zavarovanke (v nadaljnjem besedilu: zavarovanec), ne glede na to ali gre za polni ali krajši delovni čas;

6. delna odsotnost z dela je odsotnost v obsegu, krajšem od obsega tedenske delovne obveznosti zavarovanca;

7. strnjen niz je odsotnost z dela v polnem trajanju posamezne vrste dopusta po tem zakonu naenkrat brez prekinitve;

8. otrok, ki potrebuje posebno nego in varstvo, je otrok z motnjami v duševnem razvoju, slep in slaboviden otrok, gluh in naglušen otrok, otrok z odpovedjo funkcije vitalnih organov, gibalno oviran otrok, dolgotrajno hudo bolan otrok, ki zaradi svojega zdravstvenega stanja potrebuje skrbnejšo nego in varstvo, kar ugotavlja zdravniška komisija;

9. zunajzakonski partner ali partnerka (v nadaljnjem besedilu: zunajzakonski partner) je oseba, ki živi z drugo osebo v zunajzakonski skupnosti, ki je po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo;

10. registrirana istospolna partnerska skupnost je urejena skupnost dveh žensk ali dveh moških, ki pred pristojnim organom registrirata svojo skupnost v skladu z zakonom, ki ureja registracijo istospolne partnerske skupnosti;

11. zdravniške komisije so komisije, ki jih s sklepom imenuje minister ali ministrica (v nadaljnjem besedilu: minister), pristojen za družino;

12. prispevki za socialno varnost so prispevki za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevki za obvezno zdravstveno zavarovanje, prispevki za zavarovanje za primer brezposelnosti in prispevki za starševsko varstvo.

6. člen

(zdravniške komisije)

Minister imenuje najmanj tri zdravniške komisije prve stopnje in zdravniško komisijo druge stopnje, ki dajejo mnenja centrom za socialno delo (v nadaljnjem besedilu: center) oziroma ministrstvu, pristojnemu za družino (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) v postopkih za uveljavljanje pravic za otroke, ki potrebujejo posebno nego in varstvo. Minister določi sestavo, delo in plačilo zdravniških komisij.

7. člen

(sredstva za izvajanje zakona)

(1) Če vplačani prispevki za starševsko varstvo ne zadoščajo za pokrivanje obveznosti iz naslova pravic, ki izhajajo iz zavarovanja za starševsko varstvo, se sredstva zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

(2) Sredstva za izplačevanje družinskih prejemkov se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

DRUGI DEL
ZAVAROVANJE ZA STARŠEVSKO VARSTVO

I. POGLAVJE: ZAVAROVANCI IN PRISPEVKI ZA STARŠEVSKO VARSTVO

8. člen

(zavarovanci za starševsko varstvo)

Zavarovanci za starševsko varstvo so:

1. osebe, ki so v delovnem razmerju v Republiki Sloveniji;

2. osebe v delovnem razmerju pri delodajalcu s sedežem v Republiki Sloveniji, poslane na delo v tujino, če niso obvezno zavarovane v državi, v katero so bile poslane in osebe, ki so zaposlene pri delodajalcu s sedežem v tujini, za katere se v skladu s predpisi Unije uporablja zakonodaja Republike Slovenije;

3. osebe, zaposlene pri mednarodnih organizacijah in ustanovah, tujih konzularnih in diplomatskih predstavništvih s sedežem v Republiki Sloveniji, če ni z mednarodno pogodbo drugače določeno;

4. osebe, ki v Republiki Sloveniji samostojno opravljajo pridobitno ali drugo dovoljeno dejavnost;

5. osebe, ki v Republiki Sloveniji opravljajo versko službo kot verski uslužbenci v skladu s predpisi, ki urejajo versko svobodo;

6. osebe, ki izvajajo rejniško dejavnost kot poklic v skladu s predpisi, ki urejajo izvajanje rejniške dejavnosti;

7. družbenice ali družbeniki (v nadaljnjem besedilu: družbeniki) gospodarskih družb, ustanovljenih v skladu s predpisi v Republiki Sloveniji oziroma ustanoviteljice ali ustanovitelji (v nadaljnjem besedilu: ustanovitelji) zavodov, ki so poslovodne osebe, če niso zavarovane na drugi podlagi;

8. osebe, ki so vključene v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje iz naslova opravljanja kmetijske dejavnosti;

9. brezposelne osebe, ki prejemajo na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje nadomestilo po predpisih, ki urejajo trg dela;

10. osebe, ki po prenehanju delovnega razmerja prejemajo nadomestilo med začasno zadržanostjo od dela od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, po predpisih, ki urejajo zdravstveno zavarovanje;

11. osebe, ki prejemajo starševsko nadomestilo po tem zakonu in niso zavarovane na drugi podlagi;

12. osebe, ki imajo pravico do plačila prispevkov za socialno varnost zaradi dela s krajšim delovnim časom zaradi starševstva po tem zakonu;

13. osebe, ki imajo pravico do plačila prispevkov za socialno varnost v primeru štirih ali več otrok po tem zakonu;

14. osebe, ki imajo pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek po tem zakonu ali po predpisih, ki urejajo socialno varstvo;

15. zakonci, zunajzakonski partnerji in registrirani istospolni partnerji uslužbencev ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve ali ministrstva, pristojnega za obrambo, napotenih na delo v tujino;

16. osebe, ki so upravičene do nadomestila za čas poklicne rehabilitacije po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje in niso obvezno zavarovane na drugi podlagi.

9. člen

(prispevki za starševsko varstvo)

(1) Za starševsko varstvo se plačujeta prispevek zavarovanca in prispevek delodajalca ali delodajalke (v nadaljnjem besedilu: delodajalec).

(2) Stopnje prispevkov se določijo z zakonom, ki ureja prispevke za socialno varnost.

(3) Prispevki se vplačujejo v proračun Republike Slovenije.

10. člen

(osnova za plačilo prispevkov)

Prispevki se obračunavajo od osnove za plačilo prispevkov, ki je enaka osnovi za plačilo prispevkov, od katere zavarovanci iz 8. člena tega zakona plačujejo prispevke za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

11. člen

(zavezanci za plačilo prispevkov zavarovanca)

(1) Zavezanci za plačilo prispevkov zavarovanca za starševsko varstvo so zavarovanci iz 8. člena tega zakona, razen zavarovancev iz 6., 12. in 13. točke 8. člena tega zakona, za katere plačuje prispevek zavarovanca Republika Slovenija.

(2) Prispevek za zavarovance iz 16. točke 8. člena tega zakona se ne plačuje, šteje pa se kot plačan od bruto zneska nadomestila, ki ga oseba prejema za čas poklicne rehabilitacije.

12. člen

(zavezanci za plačilo prispevkov delodajalca)

(1) Zavezanci za plačilo prispevkov delodajalca za starševsko varstvo so:

1. delodajalci – za zavarovance iz 1., 2. in 3. točke 8. člena tega zakona, razen za osebe, ki so zaposlene pri delodajalcu s sedežem v tujini, za katere se v skladu s predpisi Unije uporablja zakonodaja Republike Slovenije;

2. zavarovanci iz 4., 5., 7., 8. in 15. točke 8. člena tega zakona in osebe, ki so zaposlene pri delodajalcu s sedežem v tujini, za katere se v skladu s predpisi Unije uporablja zakonodaja Republike Slovenije, razen v primerih prejemanja nadomestil. V teh primerih je zavezanec za plačilo prispevka delodajalca za starševsko varstvo izplačevalec nadomestil;

3. Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje za zavarovance iz 9. točke 8. člena tega zakona;

4. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije za zavarovance iz 10. točke 8. člena tega zakona;

5. Republika Slovenija za zavarovance iz 6., 11., 12., 13., in 14. točke 8. člena tega zakona.

(2) Prispevek za zavarovance iz 16. točke 8. člena tega zakona se ne plačuje, šteje pa se kot plačan od bruto zneska nadomestila, ki ga oseba prejema za čas poklicne rehabilitacije.

(3) Plačila prispevkov za starševsko varstvo so oproščena invalidska podjetja in zaposlitveni centri v skladu s predpisom, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov.

(4) Za izplačevalca nadomestil po tem členu se šteje pravna oseba, ki jo bremenijo izplačana nadomestila plač oziroma dohodkov, kot so zlasti Republika Slovenija, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, Jamstveni in preživninski sklad Republike Slovenije.

13. člen

(pobiranje prispevkov)

Glede pobiranja prispevkov, pravic in obveznosti zavezanca, varovanja podatkov, pristojnosti davčnega organa in drugih vprašanj postopka, se uporablja zakon, ki ureja davčni postopek in zakon, ki ureja davčno službo.

14. člen

(pravice iz zavarovanja za starševsko varstvo)

Pravice iz zavarovanja za starševsko varstvo so:

1. dopust,

2. nadomestilo,

3. pravica do krajšega delovnega časa in pravica do plačila prispevkov za socialno varnost zaradi starševstva,

4. pravica do plačila prispevkov za socialno varnost v primeru štirih ali več otrok,

5. nadomestilo v času odmora za dojenje in pravica do plačila prispevkov za socialno varnost v času odmora za dojenje.

II. POGLAVJE: PRAVICA DO DOPUSTA

1. SPLOŠNE DOLOČBE O DOPUSTU

15. člen

(vrste dopusta)

(1) Vrste dopusta so:

1. materinski dopust,
2. očetovski dopust,
3. starševski dopust.

(2) Dopust je določen v koledarskih dnevih za polno odsotnost z dela.

16. člen

(pravica do dopusta)

Starši ali druge osebe imajo pravico do dopusta, če so zavarovanci po tem zakonu.

17. člen

(dolžnosti delodajalcev)

Delodajalci so dolžni delavcem ali delavkam (v nadaljnjem besedilu: delavec) zagotoviti odsotnost z dela zaradi izrabe dopusta v skladu s tem zakonom.

18. člen

(obveščanje delodajalca)

(1) Delavec obvesti delodajalca o nameri izrabe dopusta 30 dni pred predvidenim nastopom dopusta, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Center o priznanju posamezne vrste dopusta obvesti delodajalca za zavarovance iz 1., 2. in 3. točke 8. člena tega zakona, pristojni davčni organ za zavarovance iz

4., 5., 7. in 8. točke 8. člena tega zakona, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje za zavarovance iz 9. točke 8. člena tega zakona, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije za zavarovance iz 10. točke 8. člena tega zakona, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za zavarovance iz 16. točke 8. člena tega zakona, ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve ali ministrstvo, pristojno za obrambo za zavarovance iz 15. točke 8. člena tega zakona v 15 dneh po izdaji odločbe o priznani pravici do dopusta.

2. MATERINSKI DOPUST

19. člen

(pravica do materinskega dopusta)

(1) Mati ima pravico do materinskega dopusta v trajanju 105 dni.

(2) Mati obvezno izrabi 15 dni materinskega dopusta.

20. člen

(prenehanje pravice do materinskega dopusta)

(1) Če mati rodi mrtvega otroka, ima pravico do materinskega dopusta še 42 dni od dneva poroda.

(2) Če otrok umre v času materinskega dopusta, ima mati pravico do materinskega dopusta v obsegu kot ga je do dneva smrti otroka že izrabila, vendar najmanj 42 dni od rojstva otroka. Po smrti otroka pripada materi deset dni materinskega dopusta.

(3) Če mati zapusti otroka ob rojstvu otroka ali po njem, ima pravico do materinskega dopusta še 42 dni od dneva poroda.

(4) Če mati zapusti otroka v času materinskega dopusta, pa je že izrabila 42 dni materinskega dopusta, nima več pravice do materinskega dopusta od naslednjega dne, ko je zapustila otroka.

21. člen

(način izrabe materinskega dopusta)

(1) Materinski dopust se izrabi v strnjenem nizu v obliki polne odsotnosti z dela.

(2) Mati nastopi materinski dopust 28 dni pred predvidenim datumom poroda, ki ga določi ginekolog ali ginekologinja (v nadaljnjem besedilu: ginekolog). Če mati ne nastopi materinskega dopusta v tem roku, neizrabljenega dela materinskega dopusta ne more izrabiti po otrokovem rojstvu, razen v primeru, če je porod nastopil pred predvidenim datumom.

(3) Če mati na dan poroda še ni nastopila materinskega dopusta, nastopi materinski dopust z dnem rojstva otroka.

22. člen

(pravica očeta do materinskega dopusta)

(1) Oče ima pravico do materinskega dopusta, če mati:

1. umre,

2. zapusti otroka,

3. na podlagi mnenja zdravnika specialista ali zdravnice specialistke (v nadaljnjem besedilu: zdravnik) trajno ali začasno ni sposobna za nego in varstvo otroka.

(2) Oče ima pravico do materinskega dopusta v obsegu kot ga ima mati, zmanjšanem za toliko dni, kolikor je mati to pravico že izrabila, najmanj pa za 28 dni.

(3) Pravico do materinskega dopusta ima v soglasju z materjo tudi oče otroka v primerih, ko rodi otroka mati, mlajša od 18 let in ima status vajenke, učenke, dijakinje ali študentke. V tem primeru materinski dopust traja 77 dni in se skrajša še za toliko dni, kolikor je otrok star, ko oče nastopi materinski dopust.

23. člen

(pravica druge osebe do materinskega dopusta)

(1) Druga oseba ima pravico do materinskega dopusta v obsegu kot ga ima mati, zmanjšanem za toliko dni, kolikor sta mati oziroma oče to pravico že izrabila, najmanj pa za 28 dni.

(2) Pravico do materinskega dopusta ima v soglasju z materjo in očetom tudi eden od starih staršev otroka v primerih, ko rodi otroka mati, mlajša od 18 let in ima status vajenke, učenke, dijakinje ali študentke. V tem primeru materinski dopust traja 77 dni in se skrajša še za toliko dni, kolikor je otrok star, ko eden od starih staršev nastopi materinski dopust.

24. člen

(obveščanje delodajalca)

(1) Če mati rodi otroka preden je o izrabi materinskega dopusta obvestila delodajalca, obvesti delodajalca o tem v treh dneh po rojstvu otroka, razen če njeno zdravstveno stanje tega ne dopušča. V tem primeru se predloži zdravniško dokazilo.

(2) Če mati sklepa delovno razmerje v 58. dneh pred predvidenim datumom poroda, obvesti delodajalca o nastopu materinskega dopusta ob sklenitvi delovnega razmerja.

(3) Oče obvesti delodajalca o izrabi materinskega dopusta najpozneje v treh dneh od nastopa razloga za izrabo materinskega dopusta.

(4) Druga oseba obvesti delodajalca o izrabi materinskega dopusta najpozneje v treh dneh od nastopa razloga za izrabo materinskega dopusta.

3. OČETOVSKI DOPUST

25. člen

(pravica do očetovskega dopusta)

(1) Oče ima pravico do očetovskega dopusta ob rojstvu otroka oziroma otrok v trajanju 15 dni. Pravica je neprenosljiva.

(2) Pravico do očetovskega dopusta v trajanju 15 dni ima tudi posvojitelj ali oseba, ki ji je otrok nameščen z namenom posvojitve, ali otrokov sorodnik, ki mu je podeljena starševska skrb v skladu z zakonom, ki ureja družinska razmerja.

(3) Ob rojstvu dveh ali več hkrati živorojenih otrok se očetovski dopust za drugega ali nadaljnjega otroka podaljša za dodatnih deset dni. Očetovski dopust se za drugega ali nadaljnjega otroka podaljša tudi ob posvojitvi ali namestitvi z namenom posvojitve ali podelitvi starševske skrbi sorodniku dveh ali več hkrati živorojenih otrok ali dveh ali več različno starih otrok do osmega leta starosti najstarejšega otroka.

26. člen

(prenehanje pravice do očetovskega dopusta)

(1) Oče nima pravice do očetovskega dopusta, če:

1. mati rodi mrtvega otroka;

2. mu je odvzeta starševska skrb, so mu prepovedani stiki z otrokom v skladu s predpisi, ki urejajo družinska razmerja oziroma mu je bil izrečen ukrep prepovedi približevanja materi ali otroku po predpisih, ki urejajo naloge in pooblastila policije in preprečevanje nasilja v družini;

3. je s svojim ravnanjem očitno pokazal, da ne bo skrbel za varstvo in vzgojo otroka ali na drug način zanemarja starševsko skrb, na podlagi mnenja pristojnega centra;

4. na podlagi mnenja zdravnika, trajno ali začasno ni sposoben za nego in varstvo otroka.

(2) Če oče izrabi očetovski dopust pred nastopom razlogov iz 2. in 3. točke prejšnjega odstavka, mu pripada pravica v takem obsegu, kot ga je že izrabil preden so nastopili razlogi za prenehanje pravice.

(3) Če oče izrabi očetovski dopust pred nastankom razloga iz 4. točke prvega odstavka tega člena, lahko neizrabljeni del očetovskega dopusta izrabi po prenehanju razloga, vendar najpozneje do tretjega meseca starosti otroka.

(4) Če otrok umre v času očetovskega dopusta, ima oče pravico do očetovskega dopusta v takem obsegu, kot ga je do dneva smrti otroka že izrabil in še tri dni po smrti otroka, vendar ne dlje kot 15 dni.

27. člen

(način izrabe očetovskega dopusta)

(1) Oče izrabi očetovski dopust v trajanju 15 dni v strnjenem nizu v obliki polne ali delne odsotnosti z dela od rojstva otroka do tretjega meseca starosti otroka.

(2) Posvojitelj ali oseba, ki ji je otrok nameščen z namenom posvojitve, ali otrokov sorodnik, ki mu je podeljena starševska skrb v skladu z zakonom, ki ureja družinska razmerja, izrabi očetovski dopust v trajanju 15 dni v strnjenem nizu v obliki polne ali delne odsotnosti z dela v treh mesecih po namestitvi otroka z namenom posvojitve ali izvedeni posvojitvi ali podelitvi starševske skrbi sorodniku, vendar najdlje do osmega leta starosti otroka.

(3) Trajanje očetovskega dopusta se pri izrabi v obliki delne odsotnosti z dela ne podaljša.

(4) Oče, posvojitelj, oseba, ki ji je otrok nameščen z namenom posvojitve, ali otrokov sorodnik, ki mu je podeljena starševska skrb v skladu z zakonom, ki ureja družinska razmerja, ki pridobi dodatne dneve očetovskega dopusta v skladu s tretjim odstavkom 25. člena tega zakona, izrabi dodatne dneve očetovskega dopusta v skladu s prvim ali drugim odstavkom tega člena.

28. člen

(pravica osebe, ki dejansko neguje in varuje otroka do očetovskega dopusta)

(1) Ne glede na 25. člen tega zakona ima pravico do očetovskega dopusta tudi druga oseba ter materin zakonec, materin zunajzakonski partner in partner ali partnerka registrirane istospolne partnerske skupnosti, ki dejansko neguje in varuje otroka, na način in pod pogoji iz tega poglavja.

(2) Pod pogoji iz prejšnjega odstavka ima pravico do očetovskega dopusta zakonec, zunajzakonski partner ali partner registrirane istospolne partnerske skupnosti osebe, ki koristi materinski dopust.

(3) Osebe iz prvega in drugega odstavka tega člena lahko izrabijo očetovski dopust, če ga ne izrabi oče otroka.

4. STARŠEVSKI DOPUST

29. člen

(pravica do starševskega dopusta)

(1) Vsak od staršev ima pravico do starševskega dopusta v trajanju 160 dni, pri čemer lahko mati na očeta prenese 100 dni starševskega dopusta, 60 dni pa je neprenosljivih. Oče lahko prenese na mater 100 dni starševskega dopusta, 60 dni pa je neprenosljivih. Eden od staršev ga izrabi neposredno po izteku materinskega dopusta. Kadar za tega otroka nihče ni upravičen do materinskega dopusta, se prizna pravica do starševskega dopusta neposredno po poteku 77 dni starosti otroka.

(2) Ob rojstvu dveh ali več hkrati živo rojenih otrok se starševski dopust podaljša za vsakega nadaljnjega otroka za dodatnih 90 dni. Starševski dopust se ob posvojitvi ali namestitvi z namenom posvojitve ali podelitvi starševske skrbi sorodniku dveh ali več hkrati živo rojenih otrok ali dveh ali več različno starih otrok do osmih let najstarejšega otroka podaljša za vsakega nadaljnjega otroka za dodatnih 90 dni.

(3) Ob rojstvu nedonošenčka se starševski dopust podaljša za toliko dni, kolikor dni je bila nosečnost krajša od 260 dni.

(4) Ob rojstvu otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, se starševski dopust podaljša za dodatnih 90 dni na podlagi mnenja zdravniške komisije.

(5) Starševski dopust se podaljša tudi v primeru, ko starša že ob rojstvu otroka varujeta in vzgajata najmanj dva otroka do osmega leta starosti za 30 dni, za tri otroke do osmega leta starosti za 60 dni in za štiri ali več otrok do osmega leta starosti za 90 dni.

(6) Podaljšanja starševskega dopusta iz prvega, drugega, tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena se seštevajo.

(7) Izrabo dela neprenosljivega starševskega dopusta v trajanju največ 60 dni lahko vsak od staršev prenese ali izrabi najpozneje do osmega leta starosti otroka.

(8) Kjer drugi zakon ali podzakonski predpis uporablja izraz »starševski dopust«, ima ta enak pomen kot »dopust«, kot ga določa ta zakon.

30. člen

(izjeme od neprenosljivosti starševskega dopusta)

Ne glede na prvi odstavek prejšnjega člena lahko eden od staršev v celoti izrabi starševski dopust v trajanju 320 dni v primeru da:

1. je drugi od staršev umrl,
2. je drugi od staršev zapustil otroka,
3. je drugemu od staršev odvzeta starševska skrb,
4. so drugemu od staršev prepovedani stiki z otrokom v skladu s predpisi, ki urejajo družinska razmerja oziroma je bil drugemu od staršev izrečen ukrep prepovedi približevanja po predpisih, ki urejajo policijo in preprečevanje nasilja v družini ali je na prestajanju zaporne kazni v zavodu za prestajanje zaporne kazni in ne varuje in neguje otroka,
5. je drugi od staršev s svojim ravnanjem očitno pokazal, da ne bo skrbel za varstvo in vzgojo otroka ali na drug način zanemarja starševsko skrb, na podlagi mnenja pristojnega centra,
6. če je otrok zaupan v varstvo in vzgojo drugemu od staršev oziroma živi samo z drugim od staršev, ki varuje in neguje otroka,
7. da postane eden od staršev na podlagi mnenja zdravnika trajno ali začasno nesposoben za nego in varstvo otroka,
8. drugi od staršev ni zavarovanec za starševsko varstvo.

31. člen

(prenehanje pravice do starševskega dopusta)

(1) Starša nimata pravice do starševskega dopusta, če je otrok zaupan v varstvo in vzgojo drugi osebi ali nameščen v rejniško družino ali zavod.

(2) Eden od staršev nima pravice do starševskega dopusta, če:

1. je otrok zaupan v varstvo in vzgojo drugemu od staršev oziroma živi samo z drugim od staršev, ki varuje in neguje otroka,

2. je zapustil otroka,

3. mu je odvzeta starševska skrb,

4. so mu bili prepovedani stiki z otrokom v skladu s predpisi, ki urejajo družinska razmerja,

5. mu je bil izrečen ukrep prepovedi približevanja v skladu s predpisi, ki urejajo naloge in pooblastila policije in preprečevanje nasilja v družini ali je na prestajanju zaporne kazni v zavodu za prestajanje zaporne kazni in ne varuje in neguje otroka.

(3) Če razlog za prenehanje pravice iz prvega in drugega odstavka tega člena nastopi v času trajanja dopusta, starša nimata pravice do neizrabljenega dela starševskega dopusta.

(4) V primerih, ko je razlog za pravico do daljšega starševskega dopusta rojstvo dveh ali več hkrati rojenih otrok oziroma posvojitev dveh ali več otrok hkrati, pa eden od otrok umre, staršema preneha pravica do pripadajočega dela daljšega starševskega dopusta.

(5) Če otrok umre v času starševskega dopusta, ima tisti od staršev, ki izrablja pravico do starševskega dopusta, to pravico v takem obsegu kot jo je do dneva smrti otroka že izrabil in še deset dni po smrti otroka.

32. člen

(kasneje ugotovljeno zdravstveno stanje otroka)

Če je motnja v telesnem ali duševnem razvoju oziroma dolgotrajna hujša bolezen otroka ugotovljena po uveljavljanju pravice do starševskega dopusta iz 29. člena tega zakona, otrok pa še ni dopolnil starosti 18 mesecev, ima eden od staršev pravico do starševskega dopusta 90 dni od dneva priznanja pravice.

33. člen

(dogovor o izrabi starševskega dopusta)

(1) Starša se pisno dogovorita o izrabi starševskega dopusta najpozneje 30 dni pred potekom materinskega dopusta. Dogovor predložita centru skupaj z zahtevo za uveljavljanje pravice in z njim seznanita svoja delodajalca.

(2) Pisni dogovor preneha veljati, če:

1. nastopi razlog iz prvega in drugega odstavka 31. člena tega zakona,

2. postane eden od staršev na podlagi mnenja zdravnika trajno ali začasno nesposoben za nego in varstvo otroka.

(3) Pisni dogovor se lahko spremeni, če:

1. nastane razlog za podaljšanje starševskega dopusta v času starševskega dopusta,

2. se pričakuje rojstvo drugega otroka,

3. nastanejo druge okoliščine, ki vplivajo na predhodno odločitev staršev (kot je bolezen, ki traja daljše obdobje, napotitev enega od staršev na delo v tujino, izobraževanje, izguba ali sprememba zaposlitve, razveza zakonske zaveze ali prenehanje zunajzakonske skupnosti, predčasna vrnitev na delo v dogovoru z delodajalcem).

(4) Če se starša ne moreta dogovoriti o izrabi starševskega dopusta ali je njuna odločitev v nasprotju s koristjo otroka, odloči o tem center, ki pri tem upošteva koristi otroka.

(5) V primerih iz 30. člena in drugega odstavka 31. člena tega zakona se pisni dogovor ne sklene.

34. člen

(način izrabe starševskega dopusta)

(1) Starševski dopust se izrabi v strnjenem nizu v obliki polne ali delne odsotnosti z dela. Trajanje starševskega dopusta se pri izrabi v obliki delne odsotnosti z dela ne podaljša.

(2) Časovno razporeditev delne odsotnosti z dela medsebojno dogovorita starša in delodajalca. Če ne pride do dogovora, odloči o pravici do izrabe starševskega dopusta center, ki pri tem upošteva koristi otroka.

(3) Neprenosljiv del starševskega dopusta se lahko izrabi tudi v času materinskega dopusta.

35. člen

(omejitve načina izrabe starševskega dopusta)

(1) Oba starša ne moreta istočasno izrabljati starševskega dopusta v obliki polne odsotnosti z dela, razen ob rojstvu:

1. dveh ali več hkrati živo rojenih otrok,

2. otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo,

3. otroka v družini, v kateri starša že varujeta in vzgajata najmanj dva otroka do osmega leta starosti najstarejšega otroka oziroma, če varujeta in negujeta otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo.

(2) Starša lahko istočasno izrabljata podaljšani del starševskega dopusta, ki jima pripada zaradi razlogov iz prejšnjega odstavka, in neprenosljiv del starševskega dopusta.

36. člen

(način izrabe prenesenega starševskega dopusta)

(1) Starša, ki sta izrabo dela starševskega dopusta v polni odsotnosti z dela prenesla v skladu s sedmim odstavkom 29. člena tega zakona, lahko ta del izrabita v strnjenem

nizu v obliki polne ali delne odsotnosti z dela, največ dvakrat letno v trajanju po najmanj 15 dni ali manj kot 15 dni, če sta jih prenesla manj.

(2) Starša morata o izrabi prenesenega starševskega dopusta obvestiti pristojni center najpozneje 15 dni po nastopu dopusta.

(3) Evidenco o izrabi prenesenega starševskega dopusta vodi center.

37. člen

(rok obveščanja delodajalca)

Starša morata obvestiti center in svojega delodajalca o spremembi izrabe starševskega dopusta v treh dneh, ko je nastopil razlog za spremembo pisnega dogovora iz 33. člena tega zakona.

38. člen

(pravica druge osebe do starševskega dopusta)

(1) Druga oseba, ki dejansko neguje in varuje otroka, ima pravico do starševskega dopusta v obsegu kot ga imata mati oziroma oče, zmanjšanem za toliko dni, kolikor sta mati oziroma oče to pravico že izrabila.

(2) Pravico do starševskega dopusta ima v soglasju z materjo in očetom tudi eden od starih staršev otroka v primerih, ko rodi otroka mati, mlajša od 18 let in ima status vajenke, učenke, dijakinje ali študentke.

39. člen

(pravica posvojiteljev, rejnikov in sorodnikov do starševskega dopusta)

(1) Posvojitelj ali posvojiteljica (v nadaljnjem besedilu: posvojitelj) ali oseba, ki ji je otrok nameščen z namenom posvojitve, ali otrokov sorodnik, ki mu je podeljena starševska skrb v skladu z zakonom, ki ureja družinska razmerja, ima pravico do starševskega dopusta do osmega leta starosti otroka v obsegu kot ga imata mati oziroma oče. Nastopi ga najpozneje 15 dni po namestitvi otroka z namenom posvojitve ali izvedeni posvojitvi ali podelitvi starševske skrbi sorodniku.

(2) Posvojitelj ali oseba, ki ji je otrok nameščen z namenom posvojitve, ali otrokov sorodnik, ki mu je podeljena starševska skrb v skladu z zakonom, ki ureja družinska razmerja, za otroka, ki je že dopolnil osem let starosti in je mlajši od 15 let, ima pravico do starševskega dopusta v trajanju 30 dni. Nastopi ga najpozneje 15 dni po namestitvi otroka z namenom posvojitve ali izvedeni posvojitvi ali podelitvi starševske skrbi sorodniku.

(3) Rejnik ali rejnica (v nadaljnjem besedilu: rejnik), ki mu je v rejništvo nameščen otrok, za katerega ne more več izrabiti starševskega dopusta v skladu z 38. členom tega zakona in še ni dopolnil osem let starosti, ima pravico do starševskega dopusta v trajanju 30 dni. Nastopi ga najpozneje 15 dni po namestitvi otroka v rejništvo.

(4) Posvojitelj ali oseba, ki ji je otrok nameščen z namenom posvojitve, ali otrokov sorodnik, ki mu je podeljena starševska skrb v skladu s predpisi, ki urejajo družinska razmerja, ki je za istega otroka že izrabil pravico do starševskega dopusta kot rejnik, se prizna starševski

dopust v obsegu iz prvega ali drugega odstavka tega člena, zmanjšan za dneve že izrabljenega starševskega dopusta.

(5) Posvojitelj ali oseba, ki ji je otrok nameščen z namenom posvojitve, ali otrokov sorodnik, ki mu je podeljena starševska skrb v skladu s predpisi, ki urejajo družinska razmerja, ali rejnik obvesti delodajalca o izrabi starševskega dopusta najpozneje v treh dneh od nastopa razloga za izrabo starševskega dopusta.

(6) Pravice do starševskega dopusta nima oseba, ki posvoji otroka svojega zakonca ali zunajzakonskega partnerja.

III. POGLAVJE: PRAVICA DO NADOMESTILA

40. člen

(vrste nadomestila)

Pravica do nadomestila obsega:

1. materinsko nadomestilo,
2. očetovsko nadomestilo,
3. starševsko nadomestilo.

41. člen

(pravica do nadomestila)

(1) Pravico do nadomestila imajo tiste osebe, ki imajo pravico do dopusta in so bile zavarovane po tem zakonu dan pred nastopom posamezne vrste dopusta.

(2) Pravico do nadomestila imajo tudi osebe, ki nimajo pravice do dopusta, če so bile zavarovane po tem zakonu najmanj 12 mesecev v zadnjih treh letih pred uveljavljanjem pravice do nadomestila.

(3) Enemu od staršev, ki mu je bila priznana pravica iz prejšnjega odstavka, ne more biti naknadno priznana pravica do dopusta za istega otroka, razen če se v času trajanja pravice iz prejšnjega odstavka zaposli.

(4) Pravica do nadomestila po tem zakonu za istega otroka izključuje prejemanje drugih nadomestil po predpisih, ki urejajo zdravstveno zavarovanje in zavarovanje za primer brezposelnosti ter plačilo prispevkov za socialno varnost zaradi dela s krajšim delovnim časom zaradi starševstva, plačilo prispevkov v primeru štirih ali več otrok in prejemanje delnega plačila za izgubljeni dohodek po tem zakonu.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek pravica do očetovskega nadomestila po tem zakonu za istega otroka ne izključuje plačila prispevkov za socialno varnost zaradi dela s krajšim delovnim časom zaradi starševstva matere, plačila prispevkov v primeru štirih ali več otrok matere in prejemanja delnega plačila za izgubljeni dohodek matere po tem zakonu.

42. člen

(trajanje pravice do nadomestila)

(1) Ob izpolnjevanju pogojev iz prejšnjega člena pripada zavarovancu:

1. v času materinskega dopusta pravica do materinskega nadomestila;

2. v času očetovskega dopusta pravica do očetovskega nadomestila;

3. v času starševskega dopusta pravica do starševskega nadomestila.

(2) Če se posamezna vrsta dopusta izrabi v obliki delne odsotnosti z dela, zavarovancu pripada pravica do nadomestila v sorazmernemu delu delne odsotnosti z dela.

(3) Nadomestilo po tem zakonu pripada za delovne dni ali delovne ure, ko je zavarovanec na starševskem dopustu, kot tudi za praznične in druge proste dni, določene z zakonom, ki ureja praznike in dela proste dni v Republiki Sloveniji.

43. člen

(osnova za izračun nadomestila)

(1) Osnova za posamezno vrsto nadomestila je povprečna osnova, od katere so bili obračunani prispevki za starševsko varstvo v skladu z 10. členom tega zakona v strnjenih 12 mesecih, pri čemer se kot zadnji mesec šteje osnova od katere so bili obračunani prispevki v predpreteklem mesecu od vložitve prve vloge za dopust.

(2) Za izračun osnove za posamezno vrsto nadomestila se ne glede na obračunane prispevke ne štejejo:

1. prejemki za delo, ki ga je delavec opravil zunaj okvira rednega dela (na primer delo preko polnega delovnega časa, ki presega omejitve, določene z zakonom, ki ureja delovna razmerja, sodelovanje v izpitni komisiji, predavanja izven redne zaposlitve);

2. prejemki, ki pomenijo povračilo materialnih stroškov (na primer dnevnice, kilometrine, terenski dodatki, dodatek za ločeno življenje, dodatek za prehrano, potni stroški, prevoz na delo);

3. regres za letni dopust;

4. nagrade ob delovnih jubilejih;

5. prejemki v naravi, razen kadar pomenijo sestavni del plače po pogodbi o zaposlitvi in so od njih plačani prispevki;

6. odpravnine, prejemki zaradi upokojitve ali priprave na upokojitev;

7. prejemki v obliki delnic, obveznic in drugih vrednostnih papirjev;

8. drugi prejemki, ki so bili delavcu izplačani poleg plače;

9. drugi dohodki iz delovnega razmerja.

(3) Če so bili za zavarovanca obračunani prispevki za starševsko varstvo za krajše obdobje kot je določeno v prvem odstavku tega člena, se mu za manjkajoče mesece kot osnova upošteva seštevek usklajene višine osnovnega zneska minimalnega dohodka, kot ga

določata zakon, ki ureja socialno varstvene prejemke, in zakon, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji, ter zneska davkov in obveznih prispevkov za socialno varnost za zavezanca, ki v davčnem letu, v katerem prejema nadomestilo, ne uveljavlja olajšav za vzdrževane družinske člane skladno z zakonom, ki ureja dohodnino, in ki razen nadomestila, nima drugih obdavčljivih dohodkov, ki bi vplivali na višino splošne olajšave. Če so bili obračunani prispevki za starševsko varstvo za manj kot mesec dni ali za krajši delovni čas in če je v teh primerih osnova nižja, kot je določena v prejšnjem stavku, se kot osnova za ta mesec upošteva osnova na način, kot je določeno v prejšnjem stavku.

(4) Za zavarovanca iz drugega odstavka 41. člena tega zakona se kot osnova upošteva seštevek usklajene višine osnovnega zneska minimalnega dohodka, kot ga določata zakon, ki ureja socialno varstvene prejemke, in zakon, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji, ter zneska davkov in obveznih prispevkov za socialno varnost za zavezanca, ki v davčnem letu, v katerem prejema nadomestilo, ne uveljavlja olajšav za vzdrževane družinske člane skladno z zakonom, ki ureja dohodnino, in ki razen nadomestila, nima drugih obdavčljivih dohodkov, ki bi vplivali na višino splošne olajšave. Tako določena osnova se za vsak mesec zavarovanja za starševsko varstvo, ki ga je imel v zadnjih treh letih pred uveljavljanjem pravice do nadomestila, poveča za 20 eurov bruto, vendar največ za 340 eurov bruto.

(5) Zavarovancu, ki je v obdobju iz prvega odstavka tega člena prejel delno nadomestilo v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, se v osnovo upošteva bruto delno nadomestilo, preračunano na polni delovni čas.

44. člen

(izjeme pri določitvi osnove za izračun nadomestila)

(1) Če zavarovanec izrabi posamezne vrste dopusta v strnjenem nizu brez prekinitve oziroma je prekinitev krajša kot 365 dni, je osnova enaka osnovi, ki je bila določena ob izrabi prve vrste dopusta.

(2) Prejšnji odstavek se smiselno uporablja tudi pri določitvi osnove za izračun nadomestila iz drugega odstavka 41. člena tega zakona.

(3) Če zavarovanec izrabi posamezne vrste dopusta v več delih in je prekinitev daljša od 365 dni, se osnova za izračun nadomestila določi na novo v skladu s četrtim odstavkom tega člena.

(4) Osnova za določitev nadomestila v času prenesenega dopusta in plačila prispevkov za socialno varnost do polne delovne obveznosti iz šestega odstavka 50. člena tega zakona je povprečna osnova, od katere so bili obračunani prispevki za starševsko varstvo v skladu z 10. členom tega zakona v strnjenih 12 mesecih, pri čemer se kot zadnji mesec šteje osnova, od katere so bili obračunani prispevki v predpreteklem mesecu pred vsakokratno izrabo prenesenega dopusta ali krajšega delovnega časa.

45. člen

(plačevanje prispevkov za socialno varnost v času prejemanja nadomestila)

(1) Upravičenci ali upravičenke (v nadaljnjem besedilu: upravičenec) do nadomestila ki jim je prenehalo delovno razmerje v času trajanja dopusta, so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani, obvezno zdravstveno zavarovani, zavarovani za primer brezposelnosti

in za starševsko varstvo. Prispevek zavarovanca plačuje upravičenec, prispevek delodajalca pa plačuje Republika Slovenija v skladu z zakonom, ki ureja posamezno področje.

(2) V času prejemanja nadomestila so upravičenci do nadomestila po drugem odstavku 41. člena tega zakona obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani, zavarovani za primer brezposelnosti in za starševsko varstvo. Prispevek zavarovanca plačuje upravičenec, prispevek delodajalca pa plačuje Republika Slovenija v skladu z zakonom, ki ureja posamezno področje. Navedeni upravičenci so zdravstveno zavarovani za primer bolezni in poškodbe izven dela, in sicer za plačilo zdravstvenih storitev in za povračilo potnih stroškov. Prispevek plačuje upravičenec.

46. člen

(najvišje in najnižje izplačilo nadomestila)

(1) Izplačilo nadomestila, razen materinskega nadomestila, za polno odsotnost z dela ne more biti višje od dvainpolkratnika zadnje znane povprečne bruto plače v Republiki Sloveniji za preteklo leto oziroma predpreteklo leto, če za preteklo leto še ni znana, kot jo ugotovi Statistični urad Republike Slovenije.

(2) Izplačilo nadomestila za polno odsotnost z dela ne more biti nižje od seštevka usklajene višine osnovnega zneska minimalnega dohodka, kot ga določata zakon, ki ureja socialno varstvene prejemke, in zakon, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji, ter zneska davkov in obveznih prispevkov za socialno varnost za zavezanca, ki v davčnem letu, v katerem prejema nadomestilo, ne uveljavlja olajšav za vzdrževane družinske člane skladno z zakonom, ki ureja dohodnino, in ki razen nadomestila, nima drugih obdavčljivih dohodkov, ki bi vplivali na višino splošne olajšave.

47. člen

(višina nadomestila)

(1) Nadomestilo za polno odsotnost z dela znaša 100 odstotkov osnove.

(2) Nadomestilo za delno odsotnost z dela je enako sorazmernemu delu delne odsotnosti z dela.

48. člen

(prenehanje pravice do nadomestila)

(1) Pravica do nadomestila preneha, če Inšpekcija nadzora delovnih razmerij v okviru Inšpektorata Republike Slovenije za delo ugotovi, da oseba v času izrabe dopusta dela po pogodbi o zaposlitvi ali opravlja samostojno dejavnost.

(2) Pravica do nadomestila preneha, če oseba iz drugega odstavka 41. člena tega zakona začne delati po pogodbi o zaposlitvi ali začne opravljati samostojno dejavnost.

(3) Če nastopi katerikoli razlog iz prvega in drugega odstavka tega člena mora oseba vrniti neupravičeno prejeti znesek nadomestila.

49. člen

(nadomestilo v času odmora za dojenje)

(1) Materi, zaposleni za polni delovni čas pripada v času odmora za dojenje, na podlagi potrdila specialista pediatra, do 18. meseca starosti otroka, nadomestilo za eno uro dnevno, in sicer v višini sorazmernega dela osnove iz prvega, drugega ali tretjega odstavka 43. člena in 46. člena tega zakona.

(2) Mati nima pravice do nadomestila v času odmora za dojenje, če je upravičena do nadomestila po tem zakonu ali do delnega plačila za izgubljeni dohodek po tem zakonu za istega otroka.

IV. POGLAVJE: PRAVICA STARŠEV DO KRAJŠEGA DELOVNEGA ČASA IN DO PLAČILA PRISPEVKOV ZA SOCIALNO VARNOST ZARADI STARŠEVSTVA

50. člen

(pravica staršev do krajšega delovnega časa)

(1) Eden od staršev, ki neguje in varuje otroka do tretjega leta starosti, ima pravico do dela s krajšim delovnim časom od polnega.

(2) Eden od staršev, ki neguje in varuje najmanj dva otroka, ima pravico do dela s krajšim delovnim časom od polnega do osmega leta starosti najmlajšega otroka.

(3) Eden od staršev, ki neguje in varuje zmerno ali težje gibalno oviranega otroka ali otroka z zmerno ali težjo motnjo v duševnem razvoju, ima pravico do dela s krajšim delovnim časom od polnega tudi po tretjem letu starosti otroka, vendar ne dlje kot do 18. leta starosti otroka.

(4) Pravica iz prejšnjega odstavka se uveljavlja pri centru na podlagi mnenja zdravniške komisije.

(5) Šteje se, da eden od staršev neguje in varuje otroka, če ima starševsko skrb in otroka dejansko neguje in varuje. Če je otrok zaupan v varstvo in vzgojo enemu od staršev, se šteje, da drugi od staršev ne neguje in varuje otroka.

(6) V primerih iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena delodajalec delavcu zagotavlja pravico do plače po dejanski delovni obveznosti, Republika Slovenija pa mu zagotavlja do polne delovne obveznosti plačilo prispevkov za socialno varnost od sorazmernega dela osnove iz 43. člena in prvega odstavka 46. člena tega zakona, vendar ne manj od sorazmernega dela minimalne plače. Republika Slovenija plačuje prispevke zavarovanca in delodajalca za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zavarovanje za primer brezposelnosti, za starševsko varstvo, za zdravstveno zavarovanje pa prispevke za primer bolezni in poškodbe izven dela, za pravice do zdravstvenih storitev in povračila potnih stroškov. Republika Slovenija plačuje prispevke po stopnjah, določenih z zakonom, ki določa stopnje prispevkov za socialno varnost.

(7) Krajši delovni čas mora obsegati najmanj polovično tedensko delovno obveznost. Delavec obvesti delodajalca o začetku dela s krajšim delovnim časom od polnega zaradi starševstva 30 dni pred nastopom.

(8) Pravico iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena imata lahko hkrati tudi oba starša, pri čemer skupna izraba pravice ne sme presegati 20 ur tedensko.

51. člen

(uporaba prejšnjega člena v primeru samostojne dejavnosti)

Določbe prejšnjega člena veljajo tudi za starše, ki si na podlagi svoje dejavnosti plačujejo prispevke za socialno varnost za najmanj 20 ur tedensko.

52. člen

(plačilo prispevkov v primeru štirih ali več otrok)

(1) Eden od staršev, ki zapusti trg dela zaradi nege in varstva štirih ali več otrok, s katerimi ima skupno stalno ali začasno prebivališče v Republiki Sloveniji ter je bil zavarovan za starševsko varstvo vsaj 12 mesecev v zadnjih treh letih ali je bil aktivni iskalec zaposlitve v skladu z zakonom, ki ureja trg dela, vsaj 12 mesecev v zadnjih treh letih, ima pravico do plačila prispevkov za socialno varnost od najnižje osnove za obračun prispevkov od plače in nadomestila plače iz četrtega odstavka 144. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 48/22 – uradno prečiščeno besedilo) do osmega leta starosti najmlajšega otroka.

(2) Šteje se, da oseba neguje in varuje otroka, če ima starševsko skrb in otroka dejansko neguje in varuje. Če je otrok zaupan v varstvo in vzgojo enemu od staršev, se šteje, da drugi od staršev ne neguje in varuje otroka.

(3) Šteje se, da je oseba zapustila trg dela, če ni več zavarovana za starševsko varstvo skladno z 8. členom tega zakona ali če je zahtevala izbris iz registra brezposelnih oseb oziroma v ta register ni vpisana.

(4) V primeru prenehanja pravice iz prvega odstavka tega člena ima eden od staršev, ki mu je pravica prenehala, pravice iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti, kot če bi mu prenehala pogodba o zaposlitvi brez njegove krivde.

53. člen

(primeri, ko pravica ne pripada)

(1) Pravica iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 50. člena in prvega odstavka 52. člena tega zakona ne pripada, če je otrok zaradi zdravljenja, usposabljanja, vzgoje ali šolanja v zavodu ali zdravstveni ustanovi, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo, razen če je obdobje krajše od 30 dni v letu.

(2) Pravica iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 50. člena in prvega odstavka 52. člena tega zakona ne pripada enemu od staršev, če je otrok v rejništvu, razen če je obdobje krajše od 30 dni v letu.

54. člen

(prenehanje pravice)

(1) Pravica do dela s krajšim delovnim časom od polnega iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 50. člena tega zakona preneha, če Inšpekcija nadzora delovnih razmerij v okviru Inšpektorata Republike Slovenije za delo ugotovi, da oseba v času izrabe pravice dela po pogodbi o zaposlitvi več kot krajši delovni čas.

(2) Pravica do plačila prispevkov iz 51. člena tega zakona preneha, če inšpekcija nadzora delovnih razmerij v okviru Inšpektorata Republike Slovenije za delo ugotovi, da oseba v času izrabe pravice dela v večjem obsegu kot je zavarovana iz naslova opravljanja dejavnosti.

(3) Pravica do plačila prispevkov iz prvega odstavka 52. člena tega zakona preneha, če Inšpekcija nadzora delovnih razmerij v okviru Inšpektorata Republike Slovenije za delo ugotovi, da oseba v času izrabe pravice dela po pogodbi o zaposlitvi ali opravlja samostojno dejavnost.

55. člen

(pravica druge osebe)

Določbe tega poglavja se uporabljajo tudi za drugo osebo po tem zakonu.

V. POGLAVJE: POSTOPEK UVELJAVLJANJA PRAVIC IZ ZAVAROVANJA ZA STARŠEVSKO VARSTVO

56. člen

(uporaba zakona, ki ureja splošni upravni postopek)

Pravice iz zavarovanja za starševsko varstvo se uveljavljajo v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, če ta zakon ne določa drugače.

57. člen

(odločanje o pravicah)

(1) O pravicah iz zavarovanja za starševsko varstvo odloča na prvi stopnji krajevno pristojen center.

(2) O pritožbah zoper odločbe centra odloča ministrstvo.

(3) Odločba, s katero se odloči o pravici iz zavarovanja za starševsko varstvo, se vroča z dostavo v hišni predalčnik. Šteje se, da je vročitev opravljena 21. dan od dneva odpreme. Dan odpreme se na odločbi označi.

(4) Odločba iz prejšnjega odstavka je izvršljiva z dnem odpreme odločbe vlagatelju.

(5) Pritožba na odločbo centra ne zadrži izvršitve odločbe.

(6) V sporih zoper odločbe ministrstva odloča pristojno delovno in socialno sodišče.

58. člen

(krajevna pristojnost)

Pravice iz zavarovanja za starševsko varstvo se uveljavljajo pri centru, ki je krajevno pristojen po:

1. materinem stalnem prebivališču,
2. materinem začasnem prebivališču, če v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča,
3. sedežu materinega delodajalca oziroma dejavnosti, če nima stalnega niti začasnega prebivališča v Republiki Slovenije,
4. kraju rojstva otroka,
5. po stalnem prebivališču posvojitelja ali osebe, ki ji je otrok nameščen z namenom posvojitve.

59. člen

(izvršilni predpis)

Minister določi natančnejše pogoje in natančnejši postopek za uveljavljanje pravic iz zavarovanja za starševsko varstvo.

60. člen

(roki za uveljavljanje pravic)

(1) Pravico do materinskega dopusta in materinskega nadomestila se uveljavlja največ 60 dni pred predvidenim datumom poroda, ki ga določi ginekolog in najpozneje do nastopa materinskega dopusta. Če se uveljavlja po tem roku, se prizna z dnem rojstva otroka. Center v ta namen izroči stranki vse obrazce in jo opozori na obveznosti do delodajalca ter jo seznani z nadaljnjim postopkom uveljavljanja posameznih pravic ter tudi s posledicami zamude rokov iz 18., 24., 33., 36., 37. in 39. člena tega zakona.

(2) Pravica do očetovskega dopusta in očetovskega nadomestila se uveljavlja po rojstvu otroka, najpozneje dan pred nastopom očetovskega dopusta. Če se uveljavlja po tem roku, se prizna z dnem vložitve vloge.

(3) Pravica do starševskega dopusta in starševskega nadomestila se uveljavlja skupaj s pravico do materinskega dopusta, vendar najpozneje 30 dni pred iztekom materinskega dopusta. Kadar za otroka nihče ni upravičen do materinskega dopusta, se uveljavlja pravica do starševskega dopusta 30 dni pred potekom 77 dni starosti otroka. Če se uveljavlja po izteku materinskega dopusta se pravica do starševskega dopusta prizna z dnem vložitve vloge, pri čemer se trajanje pravice skrajša za toliko dni, kolikor je minilo od izteka materinskega dopusta. Če se uveljavlja po poteku 77 dni starosti otroka, se prizna z dnem vložitve vloge, pri čemer se trajanje pravice skrajša za toliko dni, kolikor je otrok star na dan vložitve vloge, zmanjšano za 77 dni.

(4) Pravica do neprenosljivega dela starševskega dopusta in starševskega nadomestila se lahko uveljavlja najpozneje do nastopa tega dopusta.

(5) Ne glede na tretji odstavek tega člena, posvojitelj ali oseba, ki ji je otrok nameščen z namenom posvojitve v skladu z zakonom, ki ureja družinska razmerja, uveljavlja pravico do starševskega dopusta in starševskega nadomestila najpozneje 30 dni po nastopu starševskega dopusta. Po tem roku pravice ne more uveljaviti.

(6) Pravico do plačila sorazmernega dela prispevkov za socialno varnost do polne delovne obveznosti uveljavlja vlagatelj ali vlagateljica (v nadaljnjem besedilu: vlagatelj) največ 30 dni pred začetkom in najpozneje 30 dni po začetku dela s krajšim delovnim časom od polnega. V tem primeru se mu pravica prizna z dnem, ko začne delati s krajšim delovnim časom od polnega. Če pravice ne uveljavlja v tem roku, mu pripada pravica do plačila sorazmernega dela prispevkov za socialno varnost z dnem vložitve vloge.

(7) Pravico do plačila prispevkov za socialno varnost v primeru štirih ali več otrok uveljavlja vlagatelj najpozneje 30 dni po zapustitvi trga dela. V tem primeru se mu pravica prizna z naslednjim dnem po zapustitvi trga dela. Če pravice ne uveljavlja v tem roku, mu pripada pravica do plačila prispevkov za socialno varnost v primeru štirih ali več otrok z dnem vložitve vloge.

(8) Pravico do nadomestila v času odmora za dojenje uveljavlja vlagateljica najpozneje 30 dni po pridobitvi pravice do odmora za dojenje pri delodajalcu. V tem primeru se ji pravica prizna z dnem, ko je pridobila pravico do odmora za dojenje pri delodajalcu. Če pravice ne uveljavlja v tem roku, ji pripada pravica do nadomestila v času odmora za dojenje z dnem vložitve vloge.

(9) Roki iz tega člena ne veljajo v primerih, kjer ta zakon določa krajše roke za obveščanje delodajalca.

61. člen

(odločanje centra)

Center odloči o pravici do dopusta po tem zakonu v 15. dneh od prejema popolne vloge.

TRETJI DEL
PRAVICA DO DRUŽINSKIH PREJEMKOV

I. POGLAVJE: VRSTE DRUŽINSKIH PREJEMKOV

62. člen

(vrste družinskih prejemkov)

Družinski prejemki so denarni prejemki, ki obsegajo:

1. starševski dodatek,
2. pomoč ob rojstvu otroka,
3. otroški dodatek,

4. dodatek za veliko družino,

5. dodatek za nego otroka,

6. delno plačilo za izgubljeni dohodek.

II. POGLAVJE: STARŠEVSKI DODATEK

63. člen

(opredelitev in višina starševskega dodatka)

(1) Starševski dodatek je denarna pomoč staršem, ki negujejo in varujejo otroka, kadar po rojstvu otroka niso upravičeni do nadomestila po tem zakonu.

(2) Starševski dodatek se izplačuje mesečno in je določen v višini usklajene višine osnovnega zneska minimalnega dohodka, kot ga določata zakon, ki ureja socialno varstvene prejemke, in zakon, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji.

64. člen

(pravica do starševskega dodatka)

(1) Pravico do starševskega dodatka ima mati 77 dni od rojstva otroka, če imata mati in otrok stalno ali začasno prebivališče v Republiki Sloveniji in dejansko živita v Republiki Sloveniji. Po 77. dnevu od rojstva otroka pa ima pravico do starševskega dodatka smiselno pod enakimi pogoji eden od staršev, o čemer se starša pisno dogovorita pred uveljavljanjem pravice.

(2) Oče ima v obdobju 77 dni od rojstva otroka pravico do starševskega dodatka pod enakimi pogoji kot mati, če je mati:

1. umrla,

2. zapustila otroka,

3. na podlagi mnenja zdravnika trajno ali začasno ni sposobna za nego in varstvo otroka.

(3) Pravica do starševskega dodatka iz prejšnjega odstavka se skrajša za toliko dni, kolikor je otrok star, ko oče pridobi pravico do starševskega dodatka in za toliko dni, kolikor je mati pravico že izrabila.

(4) Glede prenehanja in spremembe pisnega dogovora iz prvega odstavka tega člena, se smiselno uporabljajo določbe 33. člena tega zakona, razen določbe prvega odstavka in 1. točke tretjega odstavka navedenega člena.

(5) Če se starša v skladu s prvim odstavkom tega člena ne moreta dogovoriti o izrabi starševskega dodatka ali je njuna odločitev v nasprotju s koristjo otroka, odloči o tem center, ki pri tem upošteva koristi otroka.

(6) Druga oseba ima pravico do starševskega dodatka pod enakimi pogoji kot starša, če dejansko neguje in varuje otroka, zmanjšano za toliko dni, kolikor sta starša to pravico že izrabila.

65. člen

(primeri, ko pravica na pripada)

(1) Pravice do starševskega dodatka nima mati, oče ali druga oseba, ki prejema nadomestilo plače po tem in drugih zakonih, plačilo prispevkov za socialno varnost v primeru štirih ali več otrok ali delno plačilo za izgubljeni dohodek po tem zakonu.

(2) Pravice do starševskega dodatka tudi nima mati oziroma oče, katerega zakonec, zunajzakonski partner ali partner registrirane istospolne partnerske skupnosti prejema nadomestilo po tem zakonu, plačilo prispevkov za socialno varnost zaradi pravice do dela s krajšim delovnim časom od polnega zaradi starševstva, plačilo prispevkov za socialno varnost v primeru štirih ali več otrok ali delno plačilo za izgubljeni dohodek po tem zakonu za istega otroka.

(3) Mati, oče ali druga oseba, ki prejema pokojnino oziroma nadomestilo za poklicno rehabilitacijo, lahko izbira med pokojnino po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje oziroma nadomestilom za poklicno rehabilitacijo po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje ali starševskim dodatkom.

66. člen

(trajanje pravice do starševskega dodatka)

(1) Pravica do starševskega dodatka traja 365 dni od rojstva otroka.

(2) Za podaljšanje starševskega dodatka se smiselno uporabljajo določbe drugega do šestega odstavka 29. člena tega zakona in četrtega odstavka 31. člena tega zakona.

67. člen

(prenehanje pravice do starševskega dodatka)

(1) Pravica do starševskega dodatka preneha z naslednjim dnem, ko niso več izpolnjeni pogoji po tem zakonu.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek ima mati, oče ali druga oseba, ki v času smrti otroka prejema starševski dodatek, pravico do starševskega dodatka v obsegu kot ga je do dneva smrti otroka že izrabila in še deset dni po smrti otroka.

III. POGLAVJE: POMOČ OB ROJSTVU OTROKA

68. člen

(opredelitev in višina pomoči ob rojstvu otroka)

Pomoč ob rojstvu otroka je enkratni prejemek, namenjen nakupu opreme oziroma potrebščin za otroka. Pomoč znaša 350 eurov.

69. člen

(pravica do pomoči ob rojstvu otroka)

(1) Pravico do pomoči ob rojstvu otroka ima mati ali oče s stalnim ali začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki dejansko živita v Republiki Sloveniji.

(2) Pravico do pomoči ob rojstvu otroka ima tudi druga oseba in posvojitelj, ki izpolnjujeta pogoje iz prejšnjega odstavka, če te pravice ni uveljavil eden od staršev otroka.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka pravice do pomoči ob rojstvu otroka nima rejnik ali rejnica (v nadaljnjem besedilu: rejnik).

IV. POGLAVJE: OTROŠKI DODATEK

70. člen

(opredelitev otroškega dodatka)

Z otroškim dodatkom se staršem zagotovi dopolnilni prejemek za preživljanje, vzgojo in izobraževanje otroka.

71. člen

(uporaba določb zakona, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev)

(1) Glede vprašanj postopka uveljavljanja otroškega dodatka, načina ugotavljanja materialnega položaja, meje dohodkov, ki so pogoj za pridobitev in višino otroškega dodatka, postopka, obdobja prejemanja in izplačila otroškega dodatka, sprememb okoliščin in pravil o neupravičeno priznani pravici do otroškega dodatka, nadzora nad delom centrov pri dodeljevanju otroškega dodatka ter zbirk podatkov se uporabljajo določbe zakona, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.

(2) **(prenehal veljati)**

72. člen

(izjemna višina otroškega dodatka)

(1) Kadar otrok živi v enostarševski družini, se posamezni znesek otroškega dodatka poveča za 30 odstotkov.

(2) Če predšolski otrok, ki je mlajši od štirih let, ni vključen v predšolsko vzgojo v skladu s predpisi, ki urejajo vrtce, se posamezni znesek otroškega dodatka poveča za 20 odstotkov.

(3) Enostarševska družina je skupnost enega od staršev z enim ali več otrokom, kadar je drugi od staršev umrl in otrok po njem ne prejema prejemkov za preživljanje ali je drugi od staršev neznan ali kadar otrok po drugem od staršev prejemkov za preživljanje dejansko ne prejema.

73. člen

(pravica do otroškega dodatka)

(1) Pravico do otroškega dodatka ima eden od staršev ali druga oseba za otroka s stalnim ali začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki dejansko živi v Republiki Sloveniji, in sicer do 18. leta starosti otroka.

(2) Če je otrok, skladno z zakonom, ki ureja družinska razmerja, zaupan v varstvo in vzgojo enemu od staršev, pravico do otroškega dodatka uveljavlja tisti od staršev, ki mu je otrok zaupan v varstvo in vzgojo. Če se starši skladno z zakonom, ki ureja družinska razmerja, sporazumejo, da imajo oziroma obdržijo skupno varstvo in vzgojo otroka, se starši sporazumejo, kdo uveljavlja pravico do otroškega dodatka. Če se starši o tem ne sporazumejo, uveljavlja pravico do otroškega dodatka tisti izmed staršev, pri katerem ima otrok prijavljeno stalno prebivališče ali začasno prebivališče, če v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča.

74. člen

(primeri, ko pravica ne pripada)

(1) Pravice do otroškega dodatka nima eden od staršev ali druga oseba za otroka, ki:

1. je v delovnem razmerju ali opravlja samostojno dejavnost ali je vključen v obvezno zavarovanje iz naslova opravljanja kmetijske dejavnosti v skladu s 17. členom in petim odstavkom 25. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13 in 63/13 – ZIUPTDSV) ali je družbenik gospodarske družbe, ustanovljene v skladu s predpisi v Republiki Sloveniji oziroma ustanovitelji zavoda, ki je poslovodna oseba,

2. je zaradi zdravljenja, vzgoje, šolanja ali usposabljanja v zavodu oziroma zdravstveni ustanovi, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo v trajanju več kot 30 dni,

3. je oddan v rejništvo,

4. ima pravico do otroškega dodatka na podlagi mednarodne pogodbe ali

5. ne živi z obema staršema, če preživnina ni dogovorjena na centru ali določena s sodbo sodišča, razen v primerih, ko očetovstvo ni urejeno.

(2) Ne glede na 2. in 3. točko prejšnjega odstavka se prizna pravica do otroškega dodatka, če se dokaže, da tudi v tem času starši materialno skrbijo za otroka. Center v tem primeru lahko prizna pravico za dobo treh do šestih mesecev na leto, preračunano na sorazmerno višino v celem letu. V kolikšnem sorazmernem znesku se prizna pravica do otroškega dodatka, je odvisno od tega, kolikšno je letno število dni, ki jih je otrok preživel v družini v zadnjih 12 mesecih pred vložitvijo vloge za uveljavitev pravice do otroškega dodatka.

(3) Ne glede na 5. točko prvega odstavka tega člena se prizna pravica do otroškega dodatka, če se dokaže, da se preživnine ne da uradno določiti ali dogovoriti.

75. člen

(trajanje pravice do otroškega dodatka)

Pravica do otroškega dodatka se prizna za dobo največ enega leta.

76. člen

(prenehanje pravice do otroškega dodatka)

Pravica do otroškega dodatka preneha s prvim dnem naslednjega meseca, ko niso več izpolnjeni pogoji po tem zakonu in zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.

V. POGLAVJE: DODATEK ZA VELIKO DRUŽINO

77. člen

(opredelitev in višina dodatka za veliko družino)

(1) Dodatek za veliko družino je letni prejemek namenjen družini, ki ima v koledarskem letu najmanj en dan tri ali več otrok do starosti 18 let, po 18. letu pa, če imajo status učenca, dijaka, vajenca ali študenta, vendar najdlje do 26. leta starosti.

(2) Dodatek za veliko družino s tremi otroki znaša 395 eurov.

(3) Dodatek za družino s štirimi ali več otroki znaša 480 eurov.

78. člen

(pravica do dodatka za veliko družino)

(1) Pravico do dodatka za veliko družino ima eden od staršev, če imajo eden od staršev in otroci skupno stalno ali začasno prebivališče v Republiki Sloveniji in dejansko živijo v Republiki Sloveniji.

(2) Pravico do dodatka ima tudi druga oseba, kadar trije ali več otrok iz iste družine živijo brez staršev.

(3) Pravice do dodatka za veliko družino nima eden od staršev v primerih iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 74. člena tega zakona ali druga oseba za otroka v primerih iz 1. in 2. točke prvega odstavka 74. člena tega zakona.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek ima eden od staršev ali druga oseba pravico do dodatka za veliko družino, če se v primerih 2. in 3. točke prvega odstavka 74. člena dokaže, da tudi v tem času starši materialno skrbijo za otroka in je letno število dni, ki jih je otrok preživel v družini v zadnjih 12 mesecih pred priznanjem pravice vsaj 90 dni.

78.a člen

(pomoč pri nakupu vinjete)

(1) Eden od staršev ali druga oseba, ki ima v lasti ali uporabi vozilo, ki se v skladu s predpisom, ki ureja cestninske ceste in cestnine, razvršča v drugi cestninski razred B, in je ob zadnji še veljavni registraciji vozila v skladu z zakonom, ki ureja letno dajatev za uporabo vozil v cestnem prometu, uveljavil pravico do 50-odstotnega znižanja letne dajatve za velike družine za to vozilo, je v primeru nakupa letne vinjete za to vozilo v posameznem letu upravičen do enkratne pomoči v višini razlike nad ceno letne vinjete, ki je v predpisu, ki ureja cestninske ceste in cestnine, določena za drugi cestninski razred A.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka je treba vlogi za uveljavljanje pomoči pri nakupu letne vinjete priložiti kopijo računa o nakupu letne vinjete za vozilo drugega cestninskega razreda B.

VI. POGLAVJE: DODATEK ZA NEGO OTROKA

79. člen

(opredelitev in višina dodatka za nego otroka)

(1) Dodatek za nego otroka je denarni dodatek za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo in je namenjen kritju povečanih življenjskih stroškov, ki jih ima družina pri preživljanju in negi takega otroka.

(2) Višina dodatka za nego otroka zaradi povišanih življenjskih stroškov je 100 eurov mesečno.

(3) Za otroke s težko ali funkcionalno težko motnjo v duševnem razvoju (otrok se lahko usposobi le za sodelovanje pri aktivnostih; potrebuje stalno nego, varstvo, pomoč in vodenje; je omejen v gibanju, prisotne so težke dodatne motnje, bolezni in obolenja; razumevanje in upoštevanje navodil je hudo omejeno; orientacijski rezultat na testu inteligentnosti je pod 20 IQ, mentalna starost do 2 let) ali težko ali funkcionalno težko gibalno ovirane otroke (otrok ima malo uporabnih gibov, samostojno gibanje ni možno; v celoti je odvisen od tuje pomoči; otrok je lahko težko moten v komunikaciji, sporazumeva se s pomočjo neverbalne komunikacije oziroma nadomestne komunikacije) ali otroke z določenimi boleznimi iz seznama hudih bolezni, ki ga določi minister na predlog pediatrične klinike, ki potrebujejo posebno nego in varstvo, znaša dodatek 200 eurov mesečno.

80. člen

(pravica do dodatka za nego otroka)

(1) Pravico do dodatka za nego otroka ima eden od staršev ali druga oseba, če ima otrok stalno ali začasno prebivališče v Republiki Sloveniji in dejansko živi v Republiki Sloveniji.

(2) Pravica iz prejšnjega odstavka se uveljavlja na podlagi mnenja zdravniške komisije.

81. člen

(primeri, ko pravica ne pripada)

(1) Pravice do dodatka za nego otroka nima eden od staršev ali druga oseba za otroka v primerih iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 74. člena tega zakona ter rejnik, če ima za istega otroka zvišano oskrbnino, ki je povezana z zdravjem otroka, v skladu z zakonom, ki ureja izvajanje rejniške dejavnosti.

(2) Glede priznanja sorazmerne višine dodatka za nego otroka se smiselno uporablja določba drugega odstavka 74. člena tega zakona.

82. člen

(trajanje pravice)

(1) Pravica do dodatka za nego otroka traja za obdobje, ko se otroku zagotavlja posebna nega zaradi zdravstvenih razlogov, vendar najdlje do njegovega 18. leta starosti, po 18. letu starosti pa, če ima status učenca, dijaka, vajenca ali študenta, vendar najdlje do njegovega 26. leta starosti.

(2) Pravica do dodatka za nego otroka preneha s prvim dnem naslednjega meseca, ko niso več izpolnjeni pogoji po tem zakonu.

VII. POGLAVJE: DELNO PLAČILO ZA IZGUBLJENI DOHODEK

83. člen

(opredelitev in višina delnega plačila za izgubljeni dohodek)

(1) Delno plačilo za izgubljeni dohodek je osebni prejemek, ki ga prejme eden od staršev ali druga oseba, kadar zapusti trg dela ali začne delati krajši delovni čas od polnega zaradi nege in varstva otroka iz tretjega odstavka 79. člena tega zakona. Do delnega plačila je upravičen tudi zakonec ali zunajzakonski partner, kadar dejansko neguje in varuje otroka svojega zakonca ali zunajzakonskega partnerja, če te pravice ne koristi mati oziroma oče otroka in izpolnjuje druge s tem zakonom predpisane pogoje.

(2) Pravico iz prejšnjega odstavka ima tudi eden od staršev ali druga oseba, ki neguje in varuje dva ali več otrok z zmerno ali težjo motnjo v duševnem razvoju ali zmerno ali težjo gibalno oviranostjo.

(3) O pravici iz prvega, drugega in desetega odstavka tega člena se odloči na podlagi mnenja zdravniške komisije.

(4) Šteje se, da je oseba zapustila trg dela, če ni več zavarovana za starševsko varstvo v skladu z 8. členom tega zakona ali, če je zahtevala izbris iz registra brezposelnih oseb ali v ta register ni vpisana.

(5) Šteje se, da oseba dela s krajšim delovnim časom od polnega tudi v primeru, če je že pred uveljavljanjem pravice do delnega plačila za izgubljeni dohodek delala krajši delovni čas od polnega.

(6) Šteje se, da eden od staršev neguje in varuje otroka, če ima starševsko skrb in otroka dejansko neguje in varuje. Če je otrok zaupan v varstvo in vzgojo enemu od staršev, se šteje, da drugi od staršev ne neguje in varuje otroka.

(7) Višina delnega plačila za izgubljeni dohodek je 1,2-kratnik bruto minimalne plače mesečno. Če eden od staršev ali druga oseba neguje in varuje dva ali več otrok iz prvega odstavka tega člena, se višina delnega plačila za izgubljeni dohodek poveča za 30 odstotkov. Če eden od staršev dela s krajšim delovnim časom od polnega, mu pripada sorazmerni del delnega plačila za izgubljeni dohodek.

(8) Upravičenci do delnega plačila za izgubljeni dohodek so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani, zavarovani za primer brezposelnosti in za starševsko varstvo. Prispevek zavarovanca plačuje upravičenec, prispevek delodajalca pa Republika Slovenija.

(9) Upravičenci do delnega plačila za izgubljeni dohodek so obvezno zdravstveno zavarovani za primer bolezni in poškodbe izven dela za pravice do zdravstvenih storitev in povračila potnih stroškov. Prispevek plačuje upravičenec.

(10) Pravico iz prvega in drugega odstavka tega člena imata lahko hkrati tudi oba starša, drugi osebi ali eden od staršev in njegov zakonec ali zunajzakonski partner, kadar začneta delati krajši delovni čas od polnega, pri čemer skupna izraba pravice ne sme presegati 40 ur tedensko.

84. člen

(pravica do delnega plačila za izgubljeni dohodek)

Pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek ima eden od staršev ali druga oseba, če imata otrok in eden od staršev ali druga oseba stalno ali začasno prebivališče v Republiki Sloveniji in dejansko živita v Republiki Sloveniji.

85. člen

(primeri, ko pravica ne pripada)

(1) Pravice do delnega plačila za izgubljeni dohodek nima eden od staršev ali druga oseba, če je otrok zaradi usposabljanja, vzgoje ali šolanja v zavodu oziroma zdravstveni ustanovi, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo, razen če je to obdobje krajše od 30 dni v letu.

(2) Pravice do delnega plačila za izgubljeni dohodek nima eden od staršev, če je otrok v rejništvu.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se enemu od staršev, ki bi bil na podlagi mnenja zdravniške komisije upravičen do delnega plačila za izgubljeni dohodek, pravica prizna za deset ur za obdobje enega leta, če je otrok vsaj 90 dni bival doma, oziroma za 20 ur za obdobje enega leta, če je otrok vsaj 180 dni bival doma, oziroma za 30 ur za obdobje enega leta, če je otrok vsaj 270 dni bival doma in so starši v teh primerih dejansko skrbeli zanj v zadnjem letu pred vložitvijo vloge. Upravičenci, ki jim je priznana pravica za deset ur za obdobje enega leta, so zavarovani skladno z osmim in devetim odstavkom 83. člena tega zakona za deset ur tedensko. Upravičenci, ki jim je priznana pravica za 20 ur za obdobje enega

leta, so zavarovani skladno z osmim in devetim odstavkom 83. člena tega zakona za 20 ur tedensko. Upravičenci, ki jim je priznana pravica za 30 ur za obdobje enega leta, so zavarovani skladno z osmim in devetim odstavkom 83. člena tega zakona za 30 ur tedensko.

86. člen

(trajanje pravice)

(1) Pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek ima eden od staršev ali druga oseba, dokler so izpolnjeni pogoji iz tega zakona oziroma najdalj do 18. leta starosti otroka. Če otrok umre, upravičenec obdrži pravico še dva meseca po smrti otroka.

(2) Kadar zdravniška komisija na podlagi mnenja pristojnega centra ugotovi, da prejemnik plačila za izgubljeni dohodek otroku ne zagotavlja primerne nege in varstva na domu, mu pravica preneha s prvim dnem naslednjega meseca po taki ugotovitvi.

(3) V primeru prenehanja pravice iz prvega in drugega odstavka 83. člena tega zakona ima eden od staršev ali druga oseba, ki ji je pravica prenehala, pravice iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti, kot če bi ji prenehala pogodba o zaposlitvi brez njene krivde.

VIII. POGLAVJE. POSTOPEK UVELJAVLJANJA PRAVIC DO DRUŽINSKIH PREJEMKOV

87. člen

(uporaba zakona, ki ureja splošni upravni postopek)

Pravica do družinskih prejemkov se uveljavlja v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, če ta zakon ne določa drugače.

88. člen

(odločanje o pravici)

(1) O pravici do družinskih prejemkih na prvi stopnji odloča center, ki ga določi minister.

(2) O pritožbah zoper odločbe centra odloča ministrstvo.

(3) Odločba, s katero se odloči o pravici do družinskih prejemkov, se vroča z dostavo v hišni predalčnik. Šteje se, da je vročitev opravljena 21. dan od dneva odpreme. Dan odpreme se na odločbi označi.

(4) Odločba iz prejšnjega odstavka je izvršljiva z dnem odpreme odločbe vlagatelju.

(5) Pritožba na odločbo centra ne zadrži izvršitve odločbe.

(6) V sporih zoper odločbe ministrstva odloča pristojno delovno in socialno sodišče.

(7) Določbe tega člena ne veljajo za pravico do otroškega dodatka.

(8) Do pravic do družinskih prejemkov niso upravičeni državljani tretjih držav, ki jim je bilo dovoljeno delati na ozemlju Republike Slovenije za obdobje, krajše od šestih mesecev, državljani tretjih držav, ki so bili v Republiko Slovenijo sprejeti za namen študija, ali državljani tretjih držav, ki jim je dovoljeno delati na podlagi vizuma.

89. člen

(pristojnosti centra)

Center lahko pri ugotavljanju dejanskega prebivališča, ki je pogoj za pridobitev pravic iz 64., 69., 73., 78., 80. in 84. člena tega zakona, preverja dejansko stanje tudi zunaj svojega delovnega časa v okviru določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek, ki veljajo za vabilo in vročanje. Ogled pa lahko opravi tudi nenapovedano.

90. člen

(krajevna pristojnost)

(1) Pravica do starševskega dodatka in pravica do pomoči ob rojstvu otroka se uveljavljata pri centru, ki je krajevno pristojen na podlagi 58. člena tega zakona.

(2) Za otroke, ki ne živijo s starši, center, kjer ima otrok stalno ali začasno prebivališče, po uradni dolžnosti uvede postopek za uveljavljanje pravice do pomoči ob rojstvu otroka, dodatka za veliko družino in dodatka za nego otroka. Če otrok nima stalnega ali začasnega prebivališča, je krajevno pristojen center, v katerem je nastal povod za postopek.

(3) Pravica do dodatka za veliko družino se uveljavlja pri centru, ki je krajevno pristojen glede na stalno ali začasno prebivališče družine.

(4) Pravica do dodatka za nego otroka in delno plačilo za izgubljeni dohodek se uveljavlja pri centru, ki je krajevno pristojen glede na otrokovo stalno ali začasno prebivališče.

91. člen

(izvršilni predpis)

Minister določi natančnejše pogoje in natančnejši postopek za uveljavljanje pravice do družinskih prejemkov.

92. člen

(rok za uveljavljanje pravice do starševskega dodatka)

Mati uveljavlja pravico do starševskega dodatka 30 dni pred predvidenim datumom poroda, vendar najpozneje 30 dni po rojstvu otroka. Če uveljavlja pravico po tem roku, se ji prizna z dnem vložitve vloge. Oče uveljavlja pravico najpozneje 30 dni po nastanku dogodka, ki je razlog, da oče pridobi pravico. Trajanje pravice se skrajša sorazmerno zamujenemu roku za uveljavljanje pravice.

93. člen

(rok za uveljavljanje pravice do pomoči ob rojstvu otroka)

(1) Pomoč ob rojstvu otroka uveljavlja eden od staršev največ 60 dni pred predvidenim datumom poroda, ki ga določi ginekolog in najpozneje 60 dni po rojstvu otroka. Po tem roku pravice ni mogoče uveljaviti.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka posvojitelj oziroma oseba, ki ji je otrok nameščen z namenom posvojitve v skladu z zakonom, ki ureja družinska razmerja, pomoč ob rojstvu otroka uveljavlja najpozneje 30 dni po namestitvi otroka v družino z namenom posvojitve oziroma po izvedeni posvojitvi.

94. člen

(rok za uveljavljanje pravice do otroškega dodatka)

Če se pravica do otroškega dodatka uveljavlja v 30 dneh po rojstvu otroka, se prizna z mesecem otrokovega rojstva. Če se uveljavlja po tem roku, se pravica prizna s prvim dnem naslednjega meseca po vložitvi zahtevka.

95. člen

(rok za uveljavljanje dodatka za veliko družino)

(1) Pravico do dodatka za veliko družino določi center enkrat letno po uradni dolžnosti za vse prejemnike otroškega dodatka. Če je bila upravičencu v tekočem letu že priznana pravica do dodatka za veliko družino v višini za družino s tremi otroki in se mu število otrok pozneje v tem letu poveča, je upravičen do izplačila razlike do dodatka za družine s štirimi ali več otroki. Center o tem odloči pri obravnavi vloge ob povečanju števila otrok.

(2) Kdor ni prejemnik otroškega dodatka, mora ob prvem uveljavljanju v tekočem letu vložiti vlogo za uveljavitev pravice do dodatka za veliko družino za tekoče leto. Če je bila upravičencu v tekočem letu že priznana pravica do dodatka za veliko družino v višini za družino s tremi otroki in se mu število otrok kasneje v tem letu poveča, mora vlogo vložiti najpozneje do konca tekočega leta, v katerem se je število otrok povečalo. Po prvem uveljavljanju center enkrat letno po uradni dolžnosti določi pravico do dodatka za veliko družino za tega upravičenca.

95.a člen

(rok za uveljavljanje pravice do pomoči pri nakupu letne vinjete)

Pravica do pomoči pri nakupu letne vinjete se uveljavlja do konca veljavnosti vinjete. Po tem roku pravice za to letno vinjeto ni mogoče uveljaviti.

96. člen

(rok za uveljavljanje pravice do dodatka za nego otroka)

Pravica do dodatka za nego otroka se uveljavlja po rojstvu otroka in se prizna s prvim dnem naslednjega meseca po vložitvi vloge.

97. člen

(rok za uveljavljanje pravice do delnega plačila za izgubljeni dohodek)

Pravica do delnega plačila za izgubljeni dohodek se uveljavlja 30 dni pred zapustitvijo trga dela oziroma najpozneje 30 dni po zapustitvi trga dela. Če se pravica ne uveljavlja v tem roku, pripada pravica do delnega plačila z dnem vložitve vloge.

ČETRTI DEL

I. POGLAVJE: IZPLAČEVANJE NADOMESTIL IN DRUŽINSKIH PREJEMKOV

98. člen

(rok izplačevanja)

(1) Ministrstvo najpozneje do 15. v mesecu za pretekli mesec izplačuje:

1. materinsko, očetovsko in starševsko nadomestilo,
2. nadomestilo v času odmora za dojenje,
3. starševski dodatek,
4. otroški dodatek,
5. dodatek za nego otroka,
6. delno plačilo za izgubljeni dohodek.

(2) Pomoč ob rojstvu otroka in dodatek za veliko družino se izplačata do 15. v naslednjem mesecu po izvršljivosti odločbe.

99. člen

(materialna oblika družinskih prejemkov)

(1) Kadar obstaja velika verjetnost, da družina posamezne denarne oblike družinskega prejemka ne bo namenila za namene, ki so s tem zakonom predvideni in bo zato ogrožena socialno ekonomska varnost otroka, lahko center odloči, da se posamezni prejemek ne izplača v denarju, ampak v obliki konkretnih dobrin, na podlagi naročilnice za konkretno blago, plačila posameznih računov in podobno.

(2) Center odloči v skladu s prejšnjim odstavkom, kadar njegovo domnevo o nenamenski porabi prejemka potrjuje poznavanje razmer v posamezni družini. Razlogi za to so lahko: alkoholizem in druge oblike zasvojenosti, zanemarjanje otroka, težave pri izvajanju starševskih dolžnosti.

(3) Če inšpekcija, pristojna za šolstvo, z dokončno odločbo v prekrškovnem postopku po zakonu, ki ureja osnovnošolsko izobraževanje, ugotovi, da učenec iz neopravičljivih razlogov ne obiskuje pouka ali drugih dejavnosti v okviru obveznega programa osnovne šole, o tem obvesti center, ki odloči, da se otroški dodatek enemu od staršev ali drugi osebi, ki za otroka prejema otroški dodatek v skladu s prvim odstavkom 73. člena tega zakona, tri mesece izplačuje v obliki, kot je ta opredeljena v prvem odstavku tega člena.

(4) Če se v primeru iz prejšnjega odstavka odločba pozneje pravnomočno razveljavi ali na drug način odpravi, inšpekcija, pristojna za šolstvo, o tem obvesti center, ki izplačevanje otroškega dodatka v obliki, kot je ta opredeljena v prvem odstavku tega člena, spremeni.

II. POGLAVJE: USKLAJEVANJE PREJEMKOV

100. člen

(usklajevanje zneskov)

(1) Na podlagi zakona, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji, se usklajujejo zneski družinskih prejemkov iz 1. do 5. točke 62. člena tega zakona.

(2) Materinsko, očetovsko in starševsko nadomestilo ter nadomestilo v času odmora za dojenje se ne usklajujejo.

III. POGLAVJE: POVRNITEV ŠKODE

101. člen

(obveznost sporočanja sprememb)

(1) Pravice iz tega zakona so vezane na otroka. Pravice po tem zakonu prenehajo s smrtjo otroka, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Pogoji za pridobitev pravic po tem zakonu morajo biti izpolnjeni ves čas prejemanja pravic.

(3) Vsakdo mora sporočiti centru dejstva in okoliščine oziroma vse spremembe, ki vplivajo na priznane pravice, njihovo višino in obdobje prejemanja, v osmih dneh od dne, ko je taka sprememba nastala oziroma je zanjo zvedel.

(4) Če se ugotovi, da so nastopile okoliščine, zaradi katerih bi bilo treba izdati drugačno odločbo o pravici oziroma odločbo o spremembi priznanja pravice iz tega zakona, center začne postopek po uradni dolžnosti.

102. člen

(neupravičeno pridobljena premoženjska korist)

(1) Če se v času priznanja pravic ugotovi, da so bili posredovani neresnični podatki ob vložitvi vloge za uveljavljanje posamezne pravice po tem zakonu, center izda odločbo o prenehanju te pravice ali o njeni spremembi.

(2) Center zahteva vračilo neupravičeno pridobljenih denarnih sredstev po tem zakonu.

(3) Center opravi poračun dolga z isto priznano pravico po tem zakonu tako, da se pravica začne izplačevati šele, ko je dolg poravnan.

(4) Center lahko na predlog posameznika odloži plačilo dolga ali dovoli obročno odplačevanje dolga.

(5) Če center ne izterja neupravičeno pridobljenih denarnih sredstev v 90 dneh od pravnomočne odločbe, pošlje vso dokumentacijo v treh izvodih ministrstvu, ki prek državnega pravobranilstva začne postopek zaradi vračila neupravičeno pridobljene premoženjske koristi z zamudnimi obrestmi.

(6) Ministrstvo lahko odpiše dolg v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance.

IV. POGLAVJE: NADZOR

103. člen

(nadzor nad izvajanjem zakona)

(1) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov izdanih na njegovi podlagi izvaja Socialna inšpekcija v okviru Inšpektorata Republike Slovenije za delo.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb zakona o izrabi dopusta, o pravici do dela s krajšim delovnim časom zaradi starševstva in o izrabi odmora za dojenje izvaja Inšpekcija nadzora delovnih razmerij v okviru Inšpektorata Republike Slovenije za delo.

(3) Finančni nadzor nad delom centrov za socialno delo pri odločanju o pravicah iz zavarovanja za starševsko varstvo in pravici do družinskih prejemkov izvaja ministrstvo.

(4) Finančni nadzor iz prejšnjega odstavka obsega notranji nadzor nad namensko porabo sredstev iz proračuna Republike Slovenije za delo centrov za socialno delo v skladu z zakonom, ki ureja javne finance.

V. POGLAVJE: EVIDENCE IN VARSTVO OSEBNIH PODATKOV

104. člen

(namen zbiranja podatkov)

Za potrebe vodenja postopka in odločanja o pravicah po tem zakonu, spremljanja, načrtovanja in vodenja družinske politike, za znanstveno raziskovalne namene in za statistične namene, določene v programu statističnih raziskovanj, se vodi informatizirana zbirka podatkov

o pravicah iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo in družinskih prejemkov, ki jo upravlja ministrstvo (v nadaljnjem besedilu: centralna zbirka podatkov).

105. člen

(vrste zbirk podatkov)

Ministrstvo in centri vodijo zbirke podatkov o:

1. materinskem dopustu in materinskem nadomestilu,
2. očetovskem dopustu in očetovskem nadomestilu,
3. starševskem dopustu in starševskem nadomestilu ter prenesenem dopustu,
4. dobroimetju,
5. posvojiteljskem dopustu in posvojiteljskem nadomestilu,
6. nadomestilu v času odmora za dojenje,
7. delu s krajšim delovnim časom od polnega zaradi starševstva,
8. plačilu prispevkov v primeru štirih ali več otrok,
9. starševskem dodatku,
10. pomoči ob rojstvu otroka,
11. dodatku za veliko družino,
12. dodatku za nego otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo,
13. delnem plačilu za izgubljeni dohodek,
14. zavarovancih za starševsko varstvo,
15. pomoči pri nakupu vinjete.

106. člen

(vsebina zbirk podatkov)

(1) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o materinskem dopustu in materinskem nadomestilu iz prejšnjega člena za vlagatelja oziroma otroka so:

- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,

- podatki o izobraževanju,
- predviden datum poroda,
- zaposlitev,
- plača in osnova za plačevanje prispevka,
- davčna številka,
- davčna olajšava,
- sklep o izvršbi (številka, datum, veljavnost, naziv prejemnika, številka transakcijskega računa, znesek),
- bonitete,
- zavarovalna podlaga,
- številka transakcijskega računa.

(2) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o očetovskem dopustu in očetovskem nadomestilu iz prejšnjega člena za vlagatelja, otrokovo mater oziroma otroka so:

- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- podatki o izobraževanju,
- predviden datum poroda,
- dejanski datum poroda,
- zaposlitev,
- plača in osnova za plačevanje prispevka,
- davčna številka,
- zavarovalna podlaga,
- številka transakcijskega računa.

(3) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o starševskem dopustu in starševskem nadomestilu ter prenesenem dopustu iz prejšnjega člena za vlagatelja, otrokovo mater oziroma otroka so:

- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,

- državljanstvo,
- prebivališče,
- podatki o izobraževanju,
- predviden datum poroda,
- zaposlitev,
- plača in osnova za plačevanje prispevka,
- davčna številka,
- davčna olajšava,
- sklep o izvršbi (številka, datum, veljavnost, naziv prejemnika, številka transakcijskega računa, znesek),
- sodba o zaupanju otroka v varstvo in vzgojo,
- bonitete,
- zavarovalna podlaga,
- številka transakcijskega računa.

(4) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o dobroimetju iz prejšnjega člena za vlagatelja, otrokovo mater oziroma otroka so:

- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- podatki o izobraževanju,
- predviden datum poroda,
- zaposlitev,
- plača in osnova za plačevanje prispevka,
- davčna številka,
- davčna olajšava,
- sklep o izvršbi (številka, datum, veljavnost, naziv prejemnika, številka transakcijskega računa, znesek),
- podatki o vključenosti v zavod (številka in datum odločbe),
- bonitete,

- zavarovalna podlaga,
- številka transakcijskega računa fizične ali pravne osebe za nakazilo dobroimetja.

(5) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o posvojiteljskem dopustu in posvojiteljskem nadomestilu iz prejšnjega člena za vlagatelja, otrokovo mater oziroma otroka so:

- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- odločba o posvojitvi,
- zaposlitev,
- plača in osnova za plačevanje prispevka,
- davčna številka,
- davčna olajšava,
- sklep o izvršbi (številka, datum, veljavnost, naziv prejemnika, številka transakcijskega računa, znesek),
- bonitete,
- zavarovalna podlaga,
- številka transakcijskega računa.

(6) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o nadomestilu v času odmora za dojenje iz prejšnjega člena za vlagatelja oziroma otroka so:

- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- podatek o šolanju,
- zaposlitev,
- davčna številka,
- zavarovalna podlaga.

(7) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o delu s krajšim delovnim časom zaradi starševstva iz prejšnjega člena za vlagatelja oziroma otroke so:

- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- podatki o izobraževanju,
- zaposlitev,
- davčna številka,
- zavarovalna podlaga.

(8) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o pravici do plačila prispevkov v primeru štirih ali več otrok iz prejšnjega člena za vlagatelja oziroma otroke so:

- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- podatek o šolanju,
- zaposlitev,
- davčna številka.

(9) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o starševskem dodatku iz prejšnjega člena za vlagatelja oziroma otroka so:

- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- predviden datum poroda,
- dejanski datum poroda,
- davčna številka,

- davčna olajšava,
- številka transakcijskega računa.

(10) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o pomoči ob rojstvu otroka iz prejšnjega člena za vlagatelja oziroma otroka so:

- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- predviden datum poroda,
- dejanski datum poroda,
- davčna številka,
- številka transakcijskega računa.

(11) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o dodatku za veliko družino iz prejšnjega člena, za vlagatelja oziroma otroke so:

- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- upravičenost do otroškega dodatka (številka, datum odločbe),
- podatki o izobraževanju,
- davčna številka,
- številka transakcijskega računa.

(12) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o dodatku za nego otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo iz prejšnjega člena za vlagatelja oziroma otroka so:

- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,

- podatki o izobraževanju,
- podatki o vključenosti v zavod (številka, datum odločbe),
- podatki o zdravstvenem stanju otroka,
- davčna številka,
- številka transakcijskega računa.

(13) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o delnem plačilu za izgubljeni dohodek iz prejšnjega člena za vlagatelja oziroma otroka so:

- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- podatki o zdravstvenem stanju otroka,
- davčna številka,
- davčna olajšava,
- sklep o izvršbi (številka, datum, veljavnost, naziv prejemnika, številka transakcijskega računa, znesek),
- zaposlitev,
- zavarovalna podlaga,
- številka transakcijskega računa.

(14) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o zavarovancih za starševsko varstvo iz prejšnjega člena za zavarovance so:

- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- zavarovalna podlaga,
- zavezanec za prijavo,
- število ur zavarovanja,
- datum vključitve v zavarovanje,
- datum prenehanja zavarovanja.

(15) Podatki, ki se zbirajo zaradi vodenja zbirk podatkov o pomoči pri nakupu vinjete iz prejšnjega člena za vlagatelja oziroma otroke so:

- ime in priimek,
- spol,
- enotna matična številka občana,
- državljanstvo,
- prebivališče,
- podatek o oprostitvi ali znižanju letne dajatve za vozilo,
- davčna številka,
- številka transakcijskega računa.

(16) Prijavno-odjavno službo za zavarovanje za starševsko varstvo opravlja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Povračilo stroškov za vodenje prijavno-odjavne službe se uredi s pogodbo, ki jo skleneta ministrstvo in zavod za zdravstveno zavarovanje.

107. člen

(obdelovanje podatkov)

(1) Zbirke podatkov iz prejšnjega člena obdeluje ministrstvo kot upravljavec centralne zbirke podatkov.

(2) Centri iz centralne zbirke podatkov obdelujejo osebne podatke, ki jih potrebujejo pri odločanju o pravicah po tem zakonu, in sicer z enako vsebino kot ministrstvo.

(3) Upravljavec centralne zbirke podatkov iz prvega odstavka tega člena Finančni upravi Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: FURS) za potrebe ugotovitve in presoje dejstev glede vodenja postopkov oziroma za odločanje v postopkih iz njene z zakonom predpisane pristojnosti na njeno zahtevo v elektronski obliki posreduje podatke o osebah, ki so jim bile priznane pravice iz 14. in 62. člena tega zakona, in sicer osebno ime in davčna številka te osebe, podatek o vrsti priznane pravice, podatek o višini zneska priznane pravice in podatek o tem, kdaj je bila pravica priznana. FURS se omogoči neposredni elektronski vpogled v te podatke. FURS v zahtevi za posredovanje podatkov ali ob neposrednem elektronskem vpogledu v navedene podatke navede osebno ime in EMŠO osebe, katere podatke zahteva.

108. člen

(dolžnost sporočanja podatkov)

(1) Podatki se zbirajo neposredno od posameznika oziroma njegovega zakonitega zastopnika za njega in njegove družinske člane ter iz drugih uradnih zbirk, ki jih v Republiki Sloveniji vodijo za to pooblaščeni organi in organizacije.

(2) Ministrstvo in centri brezplačno pridobivajo osebne podatke iz obstoječih zbirk osebnih podatkov od naslednjih upravljavcev:

1. ministrstva, pristojnega za notranje zadeve – podatke o posamezniku, družinskih članih in skupnem gospodinjstvu (osebno ime, datum rojstva, enotno matično številko občana, državljanstvo, stalno ali začasno prebivališče);

2. podatke o vključitvi v vzgojni ali izobraževalni oziroma visokošolski zavod (ime in priimek, ime vrtca ali osnovne šole ali srednje šole ali višje strokovne šole ali visokošolskega zavoda ter obdobje vključenosti, datum izpisa, datum dokončanja študijskega programa);

3. Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancih, vključenih v pokojninsko in invalidsko zavarovanje, podatke o izplačani pokojnini, dodatku za pomoč in postrežbo, nadomestilu iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja; podatke o zavarovancih, vključenih v pokojninsko in invalidsko zavarovanje (podlaga za zavarovanje, datum prijave in odjave v pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter podatke o zavarovalnem času), in uživalcih pravic pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki jih izplačuje Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (o vrsti, višini, datumu izplačila in datumu upravičenosti do posamezne pravice) in podatke o višini, datumu izplačila in datumu upravičenosti do dodatka za tujo nego in pomoč ter nadomestila za invalidnost po predpisih o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb;

4. Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancih, vključenih v obvezno zdravstveno zavarovanje (podlaga za zavarovanje, datum prijave in odjave v obvezno zdravstveno zavarovanje ter podatke o zavarovalnem času);

5. Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje – podatke o brezposelnih osebah, izplačanem nadomestilu iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti, denarni pomoči, štipendijah in drugih materialnih pravicah iz tega naslova; podatke o brezposelnih osebah iz evidence brezposelnih oseb (datum prenehanja delovnega razmerja, datum prijave in odjave v evidenco ter o razlogih prenehanja vodenja v evidenci, podatke o višini, obdobju upravičenosti, datumu izplačila in o razlogih prenehanja izplačevanja nadomestil iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti posameznih brezposelnih oseb), podatke o višini, obdobju upravičenosti, datumu izplačila in o razlogih prenehanja izplačevanja dodatka za aktivnost, podatke iz evidence oseb, vključenih v ukrepe aktivne politike zaposlovanja in evidence iskalcev zaposlitve (datum prijave in odjave v evidenco ter o razlogih prenehanja vodenja v tej evidenci);

6. FURS – podatke o dohodkih davčnih zavezancev ter podatke o osnovi, od katere so bili obračunani prispevki za starševsko varstvo in podatke o obračunanih prispevkih za socialno varnost, podatke o dohodkih, ki so oproščeni plačila dohodnine, podatke o davku in obveznih prispevkih za socialno varnost, in podatke o normiranih oziroma dejanskih stroških, ki se nanašajo na te dohodke, podatke o vzdrževanih družinskih članih, in podatke o številkah transakcijskega računa oseb v tujini;

7. centrov za socialno delo – podatke o številki odločbe o pravici do prejemkov in subvencij iz javnih sredstev, izplačani rejnini, izplačanih prispevkih za rejnika, o številki in datumu izvršilnega naslova o pravici do preživnine, o višini preživnine, o številki in datumu odločbe o namestitvi otroka z namenom posvojitve;

8. izvajalcev socialno varstvene dejavnosti – podatke o vključitvi v socialno varstveni zavod;

9. delodajalci – podatke o bonitetah in druge podatke, potrebne za odločanje o pravicah po tem zakonu;

10. ministrstva, pristojnega za infrastrukturo – podatke o lastništvu vozila in o upravičencih, ki uveljavljajo oprostitev plačila letne dajatve oziroma 50-odstotno znižanja letne dajatve.

(3) Podrobnejšo opredelitev in postopek pridobivanja podatkov iz 6. točke prejšnjega odstavka tega člena določi minister, ob soglasju ministra, pristojnega za finance.

(4) Ministrstvo lahko zbirke podatkov iz 106. člena tega zakona z uporabo EMŠO poveže z zbirkami podatkov iz drugega odstavka tega člena.

109. člen

(varstvo podatkov)

(1) Ministrstvo in centri lahko podatke, ki jih dobijo od upravljalcev iz prejšnjega člena, uporabijo samo za potrebe postopka odločanja in za namene iz 104. člena tega zakona.

(2) Drugim uporabnikom lahko ministrstvo in centri posredujejo podatke samo, če so za njihovo uporabo pooblaščeni z zakonom ali na podlagi pisne zahteve ali privolitve osebe, na katero se podatki nanašajo.

110. člen

(hramba podatkov)

Podatki iz zbirk podatkov iz 105. člena tega zakona se hranijo deset let po prenehanju pravice, razen podatkov iz zbirk podatkov iz 1., 2., 3., 5., 6., 7., 8., 9. in 13. točke 105. člena tega zakona, ki se hranijo trajno.

VI. POGLAVJE: KAZENSKE DOLOČBE

111. člen

(prekrški)

(1) Z globo od 3000 do 5000 eurov se za prekršek kaznuje delodajalec – pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če ne omogoči:

- materi pravice do odsotnosti v skladu z določbami 19., 20., 21., 29., 30., 32., 33., 34., 35., 36., 39., 49., in 50 člena tega zakona,
- očetu pravice do odsotnosti v skladu z določbami 22., 25., 26., 27., 29., 30., 32., 33., 34., 36., 39 in 50. člena tega zakona,
- drugi osebi pravice do odsotnosti v skladu z določbami 23., 28., 38 in 55. člena tega zakona.

(2) Z globo od 300 do 600 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba delodajalca – pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnosti ter odgovorna oseba v državnem organu ali samoupravni lokalni skupnosti, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

112. člen

(organ za odločanje o prekrških)

O prekrških po tem zakonu v hitrem postopku odloča Inšpekcija nadzora delovnih razmerij v okviru Inšpektorata Republike Slovenije za delo.

VI.A POSEBNE DOLOČBE

112.a člen

(začasni ukrepi)

(1) Ne glede na določbo prvega odstavka 46. člena tega zakona izplačilo nadomestila za polno odsotnost z dela ne more biti višje od dvakratnika vrednosti povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji z uskladitvami iz 2. člena Zakona o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 114/06, 59 /07 – ZŠtip, 10/08 – ZVarDod, 71/08, 98/09 – ZIUZGK, 62/10 – ZUPJS, 85/10, 94/10 – ZIU, 110 /11 – ZDIU12, 40/12 – ZUJF in 96/12 – ZPIZ-2).

(2) Ne glede na določbo prvega odstavka 47. člena tega zakona znaša nadomestilo, razen materinskega nadomestila, za polno odsotnost z dela 90 odstotkov osnove. Nadomestilo znaša 100 odstotkov osnove, kadar osnova ne presega minimalne plače.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka 78. člena tega zakona ima pravico do dodatka za veliko družino eden od staršev, če imajo eden od staršev in otroci skupno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in dejansko živijo v Republiki Sloveniji in povprečni mesečni dohodek na osebo ne presega 64 odstotkov neto povprečne plače skladno z določbami zakona, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, ki se uporabljajo za odločanje o pravici do otroškega dodatka oziroma za izdajo avtomatičnega informativnega izračuna.

(4) Za namen iz tretjega odstavka tega člena centri za socialno delo iz centralne zbirke podatkov skladno z zakonom, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, obdelujejo osebne podatke, ki jih potrebujejo pri odločanju o pravicah po tretjem in četrtem odstavku tega člena.

VII. POGLAVJE: PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

113. člen

(postopki v teku)

Postopki za uveljavljanje pravic iz zavarovanja za starševsko varstvo in pravice do družinskih prejemkov, ki so se začeli pred začetkom uporabe tega zakona, se dokončajo po določbah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 10/08, 62/10 – ZUPJS, 40/12 – ZUJF in 63/13 – ZIUPTDSV).

114. člen

(pridobljene pravice)

(1) Oseba, ki je uveljavila pravico po določbah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 10/08, 62/10 – ZUPJS, 40/12 – ZUJF in 63/13 – ZIUPTDSV), zadrži pravico v obsegu in trajanju, kot je bila priznana z odločbo centra. V primeru, da sta obseg in trajanje te pravice po Zakonu o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 26/14) za osebo iz prejšnjega stavka ugodnejša, center na njeno zahtevo uskladi obseg in trajanje te pravice.

(2) Oseba, ki je v skladu s 117. členom Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 10/08, 62 /10 – ZUPJS, 40/12 – ZUJF in 63/13 – ZIUPTDSV) zadržala pravico v obsegu in trajanju, kot je veljalo po predpisu, ki je veljal do uveljavitve Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 10/08, 62 /10 – ZUPJS, 40/12 – ZUJF in 63/13 – ZIUPTDSV) zadrži pravico v tem obsegu in trajanju. Center na zahtevo stranke odloči o pravici v skladu s tem zakonom.

(3) Oseba, ki je v skladu s 46. členom Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 97/01) pridobila pravico do dobroimetja, zadrži to pravico v obsegu in trajanju, kot jo je pridobila.

115. člen

(postopna uveljavitev pravice do očetovskega dopusta)

(1) Ne glede na določbo 25. in 27. člena tega zakona, ima oče do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 odstotka bruto domačega proizvoda, pravico do očetovskega dopusta v trajanju 90 dni.

(2) Oče izrabi očetovski dopust iz prejšnjega odstavka v trajanju 15 dni, za katerega je upravičen do očetovskega nadomestila, v skladu s prvim, drugim in četrtim odstavkom 27. člena tega zakona. Oče izrabi očetovski dopust v trajanju 75 dni v obliki polne odsotnosti z dela najdalj do tretjega leta starosti otroka, za katerega se mu zagotavlja plačilo prispevkov za socialno varnost od minimalne plače. Evidenco o izrabi tega dela dopusta vodi center. Kadar oče izrabi očetovski dopust v trajanju 75 dni po dnevih, se trajanje pravice določi v delovnih dnevih tako, da se upošteva 70 odstotkov pripadajočih koledarskih dni.

(3) Ne glede na določbo 25. in 27. člena tega zakona, ima oče naslednje leto od vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 odstotka bruto domačega proizvoda, pravico do očetovskega dopusta v trajanju 70 dni.

(4) Oče izrabi očetovski dopust iz prejšnjega odstavka v trajanju 15 dni, za katerega je upravičen do očetovskega nadomestila, v skladu s prvim, drugim in četrtim odstavkom 27. člena tega zakona. Oče izrabi očetovski dopust v trajanju pet dni, za katerega je upravičen do očetovskega nadomestila, v skladu s tretjim in četrtim odstavkom 27. člena tega zakona. Oče izrabi očetovski dopust v trajanju 50 dni v obliki polne odsotnosti z dela najdalj do tretjega leta starosti otroka, za katerega se mu zagotavlja plačilo prispevkov za socialno varnost od minimalne plače. Evidenco o izrabi tega dela dopusta vodi center. Kadar oče izrabi očetovski dopust v trajanju 50 dni po dnevih, se trajanje pravice določi v delovnih dnevih tako, da se upošteva 70 odstotkov pripadajočih koledarskih dni.

(5) Ne glede na določbo 25. in 27. člena tega zakona, ima oče dve leti od vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 odstotka bruto domačega proizvoda, pravico do očetovskega dopusta v trajanju 50 dni.

(6) Oče izrabi očetovski dopust iz prejšnjega odstavka v trajanju 15 dni, za katerega je upravičen do očetovskega nadomestila, v skladu s prvim, drugim in četrtim odstavkom 27. člena tega zakona. Oče izrabi očetovski dopust v trajanju deset dni, za katerega je upravičen do očetovskega nadomestila, v skladu s tretjim in četrtim odstavkom 27. člena tega zakona. Oče izrabi očetovski dopust v trajanju 25 dni v obliki polne odsotnosti z dela najdalj do tretjega leta starosti otroka, za katerega se mu zagotavlja plačilo prispevkov za socialno varnost od minimalne plače. Evidenco o izrabi tega dela dopusta vodi center. Kadar oče izrabi očetovski dopust v trajanju 25 dni po dnevih, se trajanje pravice določi v delovnih dnevih tako, da se upošteva 70 odstotkov pripadajočih koledarskih dni.

(7) Tri leta od vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 odstotka bruto domačega proizvoda, se pravica do očetovskega dopusta prizna v trajanju 30 dni v skladu s 25. in 27. členom tega zakona.

(8) Gospodarsko rast v skladu s prvim, tretji, petim in sedmim odstavkom tega člena ugotovi Statistični urad Republike Slovenije. Sklep o ugotovitvi, da je gospodarska rast presegla 2,5 odstotka bruto domačega proizvoda, Vlada Republike Slovenije objavi v Uradnem listu Republike Slovenije do 30. septembra leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 odstotka bruto domačega proizvoda.

116. člen

(uporaba določb zakona, ki ureja uravnoteženje javnih financ)

Ne glede na 46., 47., 63., 68. in 77. člen tega zakona se za najvišje izplačilo nadomestila, višino nadomestila, višino starševskega dodatka, pravico do pomoči ob rojstvu otroka in pravico do dodatka za veliko družino uporabljajo določbe od 145. do 149. člena in 151. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odločba US, 46/13 –ZIPRS1314-A, 47/13, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I in 63/13 – ZJAKRS-A) in določba 3. člena Zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva (Uradni list RS, št. 63/13 – ZIUPTDSV).

117. člen

(uporaba izrazov)

(1) Kjer drug zakon ali podzakonski predpis uporablja izraz »porodniški dopust«, ima ta enak pomen kot »materinski dopust«, kot ga določa ta zakon.

(2) Kjer drug zakon ali podzakonski predpis uporablja izraz »dopust za nego in varstvo otroka« ali »posvojiteljski dopust«, imata izraza enak pomen kot »starševski dopust«, kot ga določa ta zakon.

118. člen

(rok za izdajo podzakonskih predpisov)

Minister izda podzakonske predpise iz 6., 59., 79., 91. in 108. člena tega zakona v šestih mesecih od začetka uporabe tega zakona.

119. člen

(prenehanje veljavnosti zakona)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 10/08, 62/10 – ZUPJS, 40/12 – ZUJF, 63/13 – ZIUPTDSV in 99/13 – ZSVarPre-C).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati 2., 3., 4., 5. člen, prvi, drugi, četrti in peti odstavek 6. člena, 15., 16., 17. in 18. člen Zakona o prispevkih za socialno varnost (Uradni list RS, št. 5/96, 18/96 – ZDavP, 34/96, 87/97 – ZDavP-A, 3/98, 7/98 – odločba US, 106 /99 – ZPIZ-1, 81/00 – ZPSV-C, 97/01, 97/01 – ZSDP, 62/10 – odločba US, 96/12 – ZPIZ-2, 91 /13 – ZZVZZ-M in 99/13 – ZSVarPre-C), v delu, ki se nanašajo na prispevke za starševsko varstvo.

120. člen

(prenehanje veljavnosti podzakonskih predpisov)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

- Pravilnik o izvajanju dopusta za nego in varstvo otroka (Uradni list RS, št. 2/97),
- Pravilnik o kriterijih za uveljavljanje dodatka za nego otroka (Uradni list RS, št. 26/96 in 19 /99),
- Pravilnik o postopkih za uveljavljanje pravic iz zavarovanja za starševsko varstvo (Uradni list RS, št. 31/08),
- Pravilnik o postopkih za uveljavljanje pravic do družinskih prejemkov (Uradni list RS, št. 31/08, 61/09 in 61/10 – ZUPJS),
- Pravilnik o kriterijih za uveljavljanje pravic za otroke, ki potrebujejo posebno nego in varstvo (Uradni list RS, št. 105/02, 107/04, 129/06, 55/09, 88/11 in 85/12),

ki pa se uporabljajo do uveljavitve podzakonskih predpisov iz 6., 59., 79. in 91. člena tega zakona, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.

121. člen

(podzakonski predpis o pridobivanju podatkov)

Do začetka uporabe podzakonskega predpisa iz tretjega odstavka 108. člena tega zakona pridobivajo ministrstvo in centri podatke o zaposlitvi in podatke o osnovi od katere so bili obračunani prispevki za starševsko varstvo, samo od delodajalcev.

122. člen

(uveljavitev in uporaba zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, razen določbe 49. člena, ki se začne uporabljati 1. septembra 2014.